

DE ZEKERE TOEKOMST

EEN BESCHOUWING OVER DE ZEKERHEID VAN HET
CHRISTELIJK GELOOF EN DE ONWRIKBARE LIEFDE
VAN CHRISTUS VANUIT ROMEINEN 8.

door
ds. I. Kievit
laatst predikant te Baarn

Gereformeerd Weekblad – 1941

Herschreven en van aantekeningen voorzien
door NordPublisher – 2024

DE ZEKERE TOEKOMST. EEN BESCHOUWING OVER DE ZEKERHEID VAN HET CHRISTELIJK GELOOF EN DE ONWRIKBARE LIEFDE VAN CHRISTUS VANUIT ROMEINEN 8 door ds. I. Kievit in leven predikant te Baarn verscheen in vier delen in druk in het Gereformeerd Weekblad in 1941. Dit traktaat is fotografisch overgenomen van de genoemde uitgaven. Deze druk is niet alleen aangepast aan de huidige spelling en zijn verouderde woorden vervangen, ook zijn lange zinnen herschreven en is het werk van aantekeningen en Schriftverwijzingen voorzien.

© 2024 - **NordPublisher**

NUR 700

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever: info@nordpublisher.nl.

Romeinen 8 vers 35-39:

35. Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard?

36. (gelijk geschreven is: Want om Uwentwil worden wij den gansen dag gedood; wij zijn geacht als schapen der slachting.)

37. Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft.

38. Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen,

39. noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere.

Een dichte sluier ligt over de toekomst verspreid. Die toekomst is altijd voor ons verborgen, maar nu is zij wel dubbel onheilspellend. Wie opmerkt wat er zich voltrekt in het leven der volkeren, moet wel huiveren en zich afvragen: waar gaat dit heen? Waar dit heen gaat? Wel, het is een moment in de ontwikkeling die voert naar het einde. Dan zal de Zoon des mensen wederkomen op de wolken des hemels met grote kracht en heerlijkheid om gericht te houden. Hij is reeds komende in hetgeen zich voltrekt voor onze ogen. Wij leven in een benauwde tijd en toch ook in een grootse tijd vanwege de oordelen Gods, die zijn als het ruisen van Jezus' voetstappen. Maar hoe staan wij daar nu innerlijk tegenover?

De toekomst is verborgen, het wee dat ons zal treffen niet bekend. Geen wonder dat de mens angstig is en het onheilspellende aanvoelt zonder het te kunnen omschrijven of precies te zeggen wat het zal zijn.

Wanneer wij dan geen steun hebben in de levende God, worden wij geslingerd tussen angst en onverschilligheid. Daarom is het zo nodig de vraag te stellen of wij het leven kennen waarvan Paulus in onze tekst spreekt. De behandeling van deze stof is dan ook hiertoe besteed om onszelf te toetsen, en niet allereerst om hierin de stand van het leven van Gods Kerk in deze tijden te vinden. Want daar leeft de Kerk al zeer weinig, noch wat haar staat, noch wat haar stand betreft. Zeker, enkelingen mogen daar weleens verkeren, maar het geheel van de Kerk, verspreid over de wereld en onder ons eigen volk, is daar zeker niet aan toe. Helaas niet!

Daarom moet de lezer de keuze voor deze stof niet verkeerd opvatten, maar juist verstaan. Het is ons heden ten doel om een toetssteen te geven om ons eigen leven aan te beproeven; om te onderzoeken of er bij ons gevonden wordt die zekerheid van het heil voor heden en toekomst. Tevens moge het dienstbaar zijn tot opwekking, tot versterking om te staan in de boze dag, opdat wij door de vertroosting der Schriften hoop hebben. Dan staat onze tekst in dit licht: "Daarom dan ook, alzo wij zo groot een wolk der getuigen rondom ons hebben liggende, laat ons afleggen allen last, en de zonde, die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft

verdragen, en schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand des troons van God".¹

Laten wij dan met heilige eerbied en diep verlangen, en tevens met beschaming, ons aangorden om dit Schriftwoord te overdenken tot ontdekking, tot vertroosting en verkwikking, ook om ons te haasten om des levens wil, terwijl de tijd voorts kort is. De apostel heeft geroemd in de genade Gods; iets anders om in te roemen had hij niet. Hij ziet de Kerk des Heeren in lijden en verdrukking: hij had er zelf ruim aandeel in en werd toch niet versaagd. Zulke mannen zijn juist nodig om de Kerk des Heeren te leiden als hemeltolk.

Zij mogen wel met Josafat zeggen: "In ons is geen kracht tegen deze grote menigte, die tegen ons komt, en wij weten niet, wat wij doen zullen".²

Maar... de strijd is Godes... de overwinning niet minder. Paulus wijst erop dat het twistgeding feitelijk reeds is beslecht in de hemel. Hij ligt voor rekening des Heeren, in Hem die de rekening heeft betaald en met Zijn genade, majesteit en Geest nimmermeer van de Zijnen zal wijken.

Een hartdoorzoekende vraag dringt zich zo aanstonds op: kennen wij die zekerheid en leven wij daaruit? Anders kunnen wij wel toestemmen, dat de Heere zorgen zal voor Zijn gemeente en dat de poorten der hel haar niet zullen overweldden, maar staan we zelf erbuiten...

Daarom de vraag: zijn wij het eigendom van Jezus, hebben wij Hem omhelsd door het geloof? Nee, we gaan nu niet de weg tot Christus tekenen, maar het leven uit Hem, dan

---

¹ Hebr. 12:1-2.

² 2 Kron. 20:12.

zullen er toch genoeg kenmerken van dat leven naar voren komen waaraan ieder zich kan toetsen. De Geest des Heeren lere het ons.

Het twistgeding is in de hemel beslecht, wat kunnen dan nietige aardwormen beginnen? Zij mogen de rode draak aan hun spits hebben; wij hebben een betere aanvoerder in de strijd, die kan zeggen: Ik zal voor u strijden en gij zult stil zijn.³ "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?"⁴ Laat komen wie wil, het zal u niet baten, u wordt zeker afgewezen.

Alle aanklagers zijn afgewezen! De apostel sluit de hele Kerk in omdat hij spreekt in het geloof, ook voor anderen. Zo moeten wij ook onze tekst verstaan; willen wij de troostvolle inhoud niet verkleinen of verduisteren. De levenstrein van de Kerk, die mag leven uit het geloof, rijdt op veilig spoor, zal niet ontsporen noch stil blijven staan bij gebrek aan drijfvermogen. Zij bereikt zeker het station der eeuwigheid; de reiskaart is in orde, door God gemerkt.

Wat een kenmerken om ons leven hieraan te toetsen, nietwaar? Hij eindigt met een triomflied dat doorklinkt tot in de hemel, zich verspreidt over de aarde en zelfs de hel bereikt. In God is zijn heil en eer, zijn sterke rots en tegenweer. Hij mag weten en beleven dat hij voor rekening des Heeren ligt, voor tijd en eeuwigheid. Ook kan hij niet worden gestoten uit de liefdesgemeenschap met God, die daar is in Christus Jezus, onze Heere.

---

³ N.a.v. Ex. 14:14.

⁴ Rom. 8:33.

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard?

De apostel stelt een vraag om des te sterker de onmogelijkheid naar voren te brengen van het liefdeloos voornemen hem en al Gods kinderen te scheiden van de liefde van Christus. Dan sluit hij zichzelf in met de hele Kerk. Dit is van belang om op te merken, want nu zijn daaronder ook begrepen zij die zuchten en kermen, door onweder voortgedreven. Hij ziet de hele Kerk gesloten aan het hart van Jezus, en spreekt zelf uit de volle gemeenschap met Hem. Hij ziet de dingen vanuit de Heere zelf. Daarom is zijn hart vast, betrouwende op de Heere.

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

Het gaat niet om de liefde van de gelovigen tot Christus, maar omgekeerd, om Zijn liefde tot hen. Hij laat hen nooit los. Zoals Hij de Zijnen heeft liefgehad, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde.⁵ "Want Ik, de HEERE, word niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs! niet verteerd".⁶ Hij is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid.

De liefde van de Zijnen kan verkoelen; het is volstrekt niet onmogelijk hen van Hem af te laten trekken. Zij belijden het met schaamte, maar daarom laat Hij hen nog niet los. Nee, nee, dat zal niet kunnen. Waarom niet? Omdat Hij hen greep tot eeuwig heil, om hen de verworven schatten van het heil toe te passen, hen te bewaren en te beschermen.

---

⁵ Naar Joh. 13:1.

⁶ Mal. 3:6.

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

"Zo iemand ons wil verdoemen, dat die niet alleen de dood van Christus teniet maakt, maar ook krijg onderneemt tegen zijne onuitsprekelijke macht, waarmede de Vader Hem versierd heeft, Hem de opperste macht met zo grote kracht gevende. Deze zo grote gerustheid, die de duivel, de dood, de zonde, en de poorten der hel durft bespotten, moet in alle godzalige harten zijn: want ons geloof is niets, tenzij wij ons zeker overtuigd houden, dat Christus onze is, en dat de Vader ons in Hem genadig is. Daarom kan men geen schadelijker, noch verderfelijker ding dichten, dan de leer der Scholastieken van de onzekerheid der zaligheid".⁷

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

Die ons heeft liefgehad en zich voor ons heeft overgegeven. Hij gaf zich voor hen in de dood; is opgewekt tot hun rechtvaardiging; heeft hen meegenomen naar de hemel op Zijn Hogepriesterlijk hart, treedt voor hen in bij de Vader en pleit voor hen. Wat is er nog meer mogelijk te doen? Alles heeft Hij gedaan, alles is Hij voor hen, en zal dit eeuwig blijven. Kan Hij meer liefde bewijzen? Daarom zijn zij van die liefde zo verzekerd dat niemand of niets hen daarvan zal kunnen scheiden, omdat zij beproefd is in de hof en aan het kruis, nu in het Vaderhuis.

---

⁷ Zie verklaring van Joh. Calvijn bij Rom. 8:34.

Zij is niet opgewekt door hun ellende, want allen waren elendig, maar door vrije liefde. Zij ging van Hem uit, reeds in de stilte van de eeuwigheid.

De zekerheid van het geloof rust niet op onze liefde, maar op de Zijne, die onveranderlijk is. Hier ligt de zekerheid van het heil en het leven. En nu is het hun in de zaak van Christus niet alleen gegeven in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden, zodat zij bij tijden mogen roemen in de verdrukkingen.

Wie zal de liefde van Christus beschrijven? Al was de hele aardoppervlakte papier, alle grassprietjes schrijvers en de hele zee inkt, het zou niet beschreven kunnen worden; deze liefde gaat de kennis te boven en wordt toch gekend in het geloof. Deze liefde was van eeuwigheid in het hart des Vaders, des Zoons en des heiligen Geestes. En die liefde, welke in Zijn hart was, deed Hem besluiten de natuur van de mens aan te nemen, wiens zonden Hij wilde dragen. Het is niet mogelijk de diepte en de omvang van deze liefde te bepalen. En de Vader had Hem ook lief, niet alleen als Zijn Eniggeboren Zoon, maar evenzeer omdat Hij Zijn leven wilde afleggen voor Zijn schapen. Ga zestig eeuwen terug op het voetspoor van deze liefde en u stapt over de grens van de tijd in de orde van de eeuwigheid. "Ja, Vader! Want alzo is geweest het welbehagen voor U".⁸

Wanneer wij teruggaan naar het tijdstip dat de Geest zweefde over de afgrond, dan zijn wij nog niet bij de oorsprong van deze fontein van liefde. Het was geen onbepaalde liefde, maar zij had tot voorwerp de gegevenen van

---

⁸ Matt. 11:26.

de Vader, die Hij beminde als Borg. En die liefde was even groot als waarmee Hij door de Vader werd bemind en Die Hij beminde, want het is een goddelijke liefde.

De gouden ader van deze liefde ontspringt in de eeuwigheid en duurt tot in eeuwigheid. "Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde".⁹

De liefde van Christus is grenzeloos, wie kan haar peilen of meten? In het hart van een moeder zijn diepten van liefde, die door jaren van smart aan het licht komen. Zie, de Vader gaf Zijn Zoon; Zijn hart brak, maar Zijn liefde kon niet sterven. En wat hebben wij er nu eigenlijk nog van gezegd? Iets weten wij ervan wanneer die liefde onze ziel als het ware verteert. Hoe wonderbaar kan Hij Zijn liefde openbaren. In vers 38 wordt gesproken van de liefde van God, die er is in Christus Jezus onze Heere. Dus de liefde van de Vader komt tot ons in en door en met de Zoon; daarom heet Hij Immanuel: God met ons.

Deze liefde sterkt een gewonde ziel, die dreigt te vergaan. Zij verdedigt tegen dood en hel, maakt de duivel machteloos. Als Zijn oogappel wordt aangeraakt, ontvlamt Zijn liefde en schiet uit als een vuurvlam die verdelgt.

Deze liefde is ook onveranderlijk, zij wordt niet meer of minder, al is het dat Hij met wijsheid haar openbaart en doet kennen.

Bij de Heere is geen verandering, noch schaduw van ommekeer. Zij is sterk als de dood, haar ijver hard als het graf, vlammen des Heeren zijn het, zelfs de wateren van de zee zouden haar niet kunnen uitblussen. Zij is niet te koop tegen geld of

---

⁹ Jer. 31:3.

goed, zelfs niet met zogenaamde liefde, want zij is de fontein van alle waarachtige liefde. "Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem".¹⁰

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

Zij is dus een band die verbindt wat gescheiden was en nu wordt verenigd. Zijn hand, die ons greep, was een hand van macht en liefde. En nu is van kracht het woord: "Die Mijn geboden heeft, en dezelve bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren".¹¹ En: "Wij zullen tot hem komen, en zullen woning bij hem maken".¹² Zo betreft de Zoon de Vader in Zijn liefde en wil samen komen wonen in het hart. Maar... wie Zijn geboden niet bewaart, heeft Hem niet lief en toont dat de liefde van God niet is uitgestort in het hart, heeft geen praktisch bewijs dat Hij van Jezus is bemind.

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

Niemand of niets, wil de apostel zeggen. Nooit of te nimmer. Waarom dan niet? Omdat Jezus' liefde onveranderlijk is. Hij scheidt vermaak in de maaltijd die zij op Zijn kosten en uit de onuitputtelijke rijkdom van Zijn algenoegzaamheid voor Hem bereiden, waar Hij geniet van eigen gaven. Deze liefde deelt in al hun rampen en ongevallen. Als zij ziek liggen en

---

¹⁰ 1 Joh. 4:9.

¹¹ Joh. 14:21.

¹² Idem vers 23.

worden bezocht, zegt Hij: "Ik ben krank geweest, en gij hebt Mij bezocht. [...] Voor zoveel gij dit een van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan".¹³ Zoals Hij hun omzwervingen telt, legt Hij hun tranen in Zijn fles.

Hun vijanden zijn ook de Zijne. "Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?"¹⁴ Zo klonk het vanuit de hemel, toen deze was blazende dreiging en moord tegen de gemeente des Heeren. Ze zijn Hem zo dierbaar als het zwart van Zijn oogappel. Hij kan noch wil noch zal afstand doen van deze Zijn liefde jegens hen, en die liefde van Christus daalt af in de harten. Kent u haar? Niets kan dieper verootmoedigen dan deze liefde. Zijn uitnemende liefde is beter dan wijn, daarom hebben U de maagden lief.¹⁵

Deze liefde van Christus rust niet alvorens Zijn volk te hebben gebracht in Zijn koninklijk paleis, in de Woning Zijns Vaders.

"Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefste onder de zonen; ik heb groten lust in Zijn schaduw, en zit er onder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet".¹⁶

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

Christus sluit de mond van dood en verderf. *Wie?* Zo vraagt hij, niet wat. Het volgende zou een 'wat' doen verwachten, maar de toestand die door de volgende woorden uitgedrukt wordt, wordt als persoonlijk voorgesteld, daarom dit 'wie'. Van die liefde kan niets scheiden, ook niet wat haar lijkt

---

¹³ Matt. 25:36 en 40.

¹⁴ Hand. 22:7.

¹⁵ Naar Hoogl. 1:2-3.

¹⁶ Hoogl. 2:3.

tegen te spreken. De apostel stelt ons als het ware te midden van het amfitheater. Daar in het midden staat de arme, verlaten, zwakke gelovige, en nu worden de wilde beesten getergd en op hen losgelaten. Ach, zij zijn zeker een prooi voor het wildgedierte... zij worden van Jezus' liefde losgescheurd. Zou u denken? Dan kent u de liefde van Jezus niet.

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

En dan begint de apostel op te sommen wat hen zoal treft... maar niets scheidt hen van Jezus' liefde. Een *zevental*, dat volheid uitdrukt, somt hij op: *verdrukking, benauwdheid, vervolging, honger, naaktheid, gevaar en zwaard*.

Laten we bij elk woord een ogenblik stilstaan om de betekenis ervan te onderzoeken. Hij begint met: verdrukking en eindigt met het zwaard. Er zit een opklimming in; het gaat van kwaad tot erger en uiteindelijk komt het lijden van de dood, het gedood worden.

Verdrukking: druk van buiten, tegenslagen en moeiten van het leven. Allerlei druk, verdrukking omwille van het geloof, maar niet alleen daarom. Gods kinderen moeten ingaan door veel verdrukkingen in het Koninkrijk Gods.

Het woord wijst op geknepen worden, in een klem gezet, zodat men het benauwd krijgt. Welnu, verdrukking wordt hen aangedaan door mensen in hun persoon en eigendommen door onrecht en geweld.

Aangedaan in hun naam door laster en smaad. In hun lichaam soms door slagen en geseling. Hoe kunnen wij inwendig worden geradbraakt, al worden wij niet letterlijk op

de pijnbank gelegd? Het is wel niet nodig al deze vormen van verdrukking een voor een na te gaan. Iedereen krijgt er zijn deel van, die naar Sion reist. De een in deze vorm, de ander in die. In de loop der eeuwen werd de Kerk des Heeren verdrukt. Wie maakt geen kennis met de klapachtige lip, terwijl een ander gekweld wordt door zijn naaste verwanten. Onder dit woord verdrukking valt een hele reeks van zorgen, moeite en verdriet, kwelling en ellende. "Zo ik niet had geloofd, dat ik het goede des HEEREN zou zien in het land der levenden, ik ware vergaan".¹⁷

De Kerk des Heeren heeft er altijd een flink deel van gehad, omdat de wereld en de duivel haar vijandig gezind zijn. Soms neemt deze verdrukking de vorm aan van openlijke vervolging. Lezen wij niet: "Degenen nu, die verstrooid waren door de verdrukking, die over Stefanus geschied was, gingen het land door tot Fenicië toe".¹⁸

Zij moesten dus een heel eind wegtrekken om de verdrukking te ontlopen en niet als slachtoffer van vervolging te vallen. En dit verlaten van huis en hof was verdrukking, en zij voelden daarin de haat van de wereld, van de vrome wereld in dat geval.

Toch werden zij er niet door gescheiden van de liefde van Christus, want Hij daalde af in hun harten en zij waren vrolijk te midden van de druk. Ook werd het Woord van het kruis juist zo verbreid. Als de wereld de gevolgen van haar haat onderkende, zou ze haar actie staken, want... ze verliest er slechts door en kan er toch niets mee winnen.

---

¹⁷ Psalm 27:13.

¹⁸ Hand. 11:19.

Velen werden van hun eigendommen beroofd, maar daardoor kregen zij des te beter de hemelse schat in het oog. Zij hebben de roving van hun eigendommen met blijdschap aangezien.

"Daar is niet aan te twijfelen, of hun verlies van eigendommen heeft hen bedroefd, zoals zij in de waarheid mensen waren, onderworpen aan de bewegelijkheid. Maar hun droefheid was zodanig dat zij die blijdschap niet verhinderde, waarvan hier de apostel spreekt. Omdat armoede wordt geacht onder tegenspoed, zo is verlies van eigendom, als het op zichzelf wordt beschouwd, wel een oorzaak van droefheid. Maar omdat zij hoger mochten zien, ontvingen zij een oorzaak van blijdschap waardoor al de pijn en droefheid die zij hadden, werd verzoet.

Zo behoren onze zinnen afgekeerd te zijn van deze wereld, en te zien op de eeuwige vergelding. En ik zeg nu alleen maar, dat de gelovigen dit ervaren. En voorwaar, wij nemen met blijdschap aan wat wij weten dat tot de zaligheid dient.

Nu is het gewis en zeker, dat de kinderen Gods dat gevoelen hebben in de strijd die zij tot grootmaking van onze Heere Jezus Christus aannemen. Daarom kan hun de bewegelijkheid van het vlees nimmer alsoo door pijn verdrukken, of zij heffen hun hart op naar de hemel, zodat zij door dit middel tot een geestelijke vreugde komen. Want waar de smaak der eeuwige goederen heerst, daar heeft de wereld zoveel smaak niet, dat het gevoel van armoede of schande met

enige pijn de zinnen geheel verdrukken kan. Daarom, willen wij lijdzaam en blijde alle dingen om Jezus Christus verdragen, zo laat ons tot gewoonte maken dikmaals deze gelukzaligheid te overdenken; bij welke al de goederen van deze wereld niet te achten zijn dan drek. Daarom is het zaak, dat een iegelijk bij zichzelf besluit, dat de erve die God Zijn kinderen beloofd heeft, hem toebehoort".¹⁹

Zullen wij ook nog spreken over de verdrukking in smaad en laster? Ach, wij zijn nu eenmaal gesprenkeld vogels, waarop van alle kanten wordt geschoten. Jezus wordt overal tegengesproken, en de Zijnen moeten op hetzelfde rekenen. Hem werd verweten dat Hij in te intieme relatie stond met hoeren en tollenaars. De reine Jezus.

Zijn oogmerken werden verdacht; Zijn liefde werd veracht. Zij hebben Mij eer dan u gehaat²⁰, zo sprak Hij om Zijn jongeren te troosten en tevens voor te bereiden op verdrukking.

Maar... Hij heeft de wereld overwonnen. Banden en smaad waren vaak het deel van degenen die in de vrijheid wandelden waarmee Christus hen had vrijgemaakt.

Zij zijn nu eenmaal spelbrekers van het wereldfeest, weigeren te aanbidden wat de wereld aanbidt, en roemen in vrije gunst alleen. Ook al een ergernis waaruit verdrukking voortkomt van degenen die hierdoor geërgerd worden.

Zij zijn nu eenmaal echte protestanten tegen het leven en het streven van de wereld. Zwijgende getuigen waren er altijd, maar wanneer de nood hoog was, getuigden zij niet minder.

---

¹⁹ Zie verklaring van Joh. Calvijn bij Hebr. 10:34.

²⁰ Naar Joh. 15:18.

Ze konden zich niet stilhouden als het ging om de Naam en de zaak des Heeren. De Meester sprak ervan tot zijn knecht, het kind tot zijn bekenden. "Laat geen stilzwijgen bij ulieden wezen!"²¹ "En de hand des Heeren was met hen; en een groot getal geloofde, en bekeerde zich tot den Heere",²² dat was in die tijd van vervolging steeds het antwoord des Heeren op de verdrukking van de Kerk.

Als een vurige kool van het altaar in het hart valt, dan wordt de mond welsprekend, dan moeten zij getuigen van Hem die ons zo uitnemend heeft liefgehad. Paulus had ook zijn deel van die verdrukkingen ontvangen, toen hij schreef aan de gemeente van Rome. En nog was het einde niet.

Zij worden geworpen op de dorsvloer des Heeren en gaan in de wan en de zeef. Maar het blijft: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Niemand en niets. Hun stro en kaf moeten zij verliezen opdat de tarwe des te blanker zal zijn.

Zo worden zij gescheiden van hetgeen hen schadelijk is en de Heere niet tot eer strekt. Hij laat dit alles niet alleen toe, maar bestuurt het tot Zijn eigen doel. De palmboom groeit onder de druk, geschud door de storm, zwiëpt heen en weer, maar breekt niet, omdat hij leeft en steeds vaster wortelt in de aarde.

De verdrukking werkt lijdzaamheid, beproefdheid. Zo wordt hun het stempel van echtheid opgedrukt en ervaren wij, dat de Heere niet zal begeven noch verlaten. Van de liefde van Christus worden zij door dit alles niet gescheiden. Integendeel. Hij laat hen Zijn eeuwige liefde ervaren. Zij hebben

---

²¹ Jes. 62:6.

²² Hand. 11:21.

overwonnen door het bloed des Lams. Van Paulus lezen wij: "En als zij derzelve stad het Evangelie verkondigd en vele discipelen gemaakt hadden, keerden zij weder naar Lystre, en Ikonium, en Antiochië. Versterkende de zielen der discipelen, en vermanende, dat zij zouden blijven in het geloof, en dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods".²³

"Als Paulus zo schrijft over die verdrukkingen en opwekt ze moedig te dragen, blijkt daaruit dat wij die prikkel nodig hebben om onze lauwheid en vleselijke rust te overwinnen. Dewijl God de Zijnen door velerlei worstelingen wil oefenen, vermanen Paulus en Barnabas de discipelen, dat zij bereid moeten zijn om verdrukkingen te verdragen. Deze opwekking is zeer onmisbaar, namelijk, dat wij in deze wereld moeten strijden om godvruchtig en heilig te leven. Indien het vlees ons niets te doen gaf, indien satan geen raadslagen maakte, indien de goddelozen ons op geen enkele manier zouden verontrusten, zou het niet zo moeilijk zijn om te volharden; omdat het dan een aangename wandeling zou zijn, over een zacht en effen weg.

Maar nu overal telkens hinderpalen opdoen, die ons tot afval verlokken, zo wordt de moeilijkheid geboren en is standvastigheid een deugd die zo weinig wordt gevonden. Ook worden hier met verdrukkingen niet alleen de vervolgingen bedoeld, die de vijanden ons aandoen met getrokken zwaarden en aangestoken

---

²³ Hand. 14:21-22.

brandstapels, maar Lukas besluit onder de naam van verdrukkingen alle moeilijkheden die het leven van de vromen bedreigen. Hier komen nog bij de lasteringen en kwaadwilligheden van de goddelozen, want wij moeten als een voetveeg van de wereld zijn.

Men lacht om hun eenvoud, maar het meest lijden zij onder de goddeloze lasteringen tegen God. Zo hebben zij met allerlei beroeringen te kampen, en is hun leven onrustig. Maar dit is hun uitnemende vertroosting, die overvloedig hun harten kan versterken, dat dit leven, al is het vol moeite en zorgen, een overgang is tot het Koninkrijk van God. De ellenden van de vromen zijn daarom gelukkiger dan alle genoegens van de wereld... En ook dit zullen wij bedenken, dat de wederwaardigheden van de verworpenen een voorportaal van de hel zijn, maar voor de vromen hebben zij een gelukkig en vreugdevol einde en zijn in die zin hulpmiddelen van de zaligheid, omdat zij er gemeenschap met Christus door hebben. Denk ook niet dat u met een paar verdrukkingen klaar bent, vele verdrukkingen. Zo blijft dan niemand van Gods kinderen van beroeringen bevrijd".²⁴

Uit de getreden druiven vloeit de wijn der liefde. Geen lieflijkere geur dan die van verbrijzelde en gestoten specerijen.

---

²⁴ Zie verklaring van Joh. Calvijn bij Hand. 14:22.

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

Verdrukkingen? Nee, zij brengen door genade dichterbij de Liefhebber van onze zielen, ook al zijn zij voor het vlees zwaar. Is het zo voor u in uw leven? Aan moeite en verdriet ontkomt niemand, maar is het een gevolg van het behoren tot de gemeente, die zalig wordt en door veel verdrukkingen moet ingaan? Anders kan dit alles u niet brengen tot de liefde van Christus. O, Hij kan zo zacht spreken: Gij zult van Mij niet verlaten worden. "Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen".²⁵

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?

Verdrukking...? "De drukking der melk brengt boter voort".²⁶
Wat zal de toekomst ons brengen? Zeker verdrukking, maar geen scheiding van Christus' liefde!

Aan verdrukking ontbrak het niet en zal het niet ontbreken, want Gods kinderen moeten - dit is een wet des Koninkrijks - door veel verdrukkingen ingaan. Maar... van de liefde van Christus worden zij niet gescheiden.

Een volgende gedachte brengt de apostel naar voren met het woord: *benauwdheid*. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid..."

Het grondwoord voor benauwdheid wil eigenlijk zeggen: verkeren in een nauwe plaats, benauwing dus, zodat men in de klem zit; zich niet kan bewegen; geen uitweg ziet.

---

²⁵ Jes. 43:2.

²⁶ Spreuken 30:33.

In hoofdstuk 2 lezen wij: "Verdrukking en benauwdheid over alle ziel des mensen, die het kwade werkt, eerst van den Jood, en ook van den Griek. Maar heerlijkheid, en eer, en vrede een iegelijk, die het goede werkt, eerst den Jood, en ook den Griek. Want er is geen aanneming des persoons bij God".²⁷ Het is duidelijk dat dan de beide woorden de schrikkelijkmste lichamelijke smart en bangste zielsvervaarnis²⁸ uitdrukken. Het naar lichaam en ziel vergaan van pijn en schrik onder de toorn van God. Dezelfde woorden worden in onze tekst gebruikt, maar toch niet om hetzelfde uit te drukken. Wel gaat het over benauwenis, maar niet onder de toorn van God, ook al kan Zijn hand zwaar drukken in het levensleed en in de kastijding van de zonde. In Matth. 7 wordt gesproken van het nauwe van de weg des levens. Waarom? Omdat hier alles moet sterven van de mens, zijn vlees met al zijn begeerten, zijn ijdele verwachtingen niet minder.

In 2 Korinthe 4 vers 8 laat Paulus ons iets zien van zijn levensleed: "Als die in alles verdrukt worden, doch niet benauwd; twijfelmoedig, doch niet mismoedig". Wel werd hij in benauwdheid gebracht, maar uiteindelijk was er steeds een uitweg. Wij lijden armoede, maar de Heere komt te hulp. Vele vijanden zijn ons lastig, maar door Gods hulp zijn wij bevrijd. Dit was de doding van de Heere Christus in zijn vlees. Het blijkt ons dan ook dat de doding van Christus alleen in de ware gelovigen wordt gevonden, want de goddelozen, als zij de moeilijkheden van deze wereld dragen, hebben gemeenschap met Adam, maar de gelovigen met de Zoon van

---

²⁷ Rom. 2: 9-11.

²⁸ Of: ontzetting of verschrikking.

God in het vlees. De apostel doelt dus hier op allerlei beangstiging, ontbering en nood.

Denk aan David als hij klaagt: "Ik zag uit ter rechterhand, en ziet, zo was er niemand, die mij kende, er was geen ontvlinden voor mij; niemand zorgde voor mijn ziel".²⁹ David zat opgesloten, zag geen uitweg... "Tot U riep ik, o HEERE! ik zeide: Gij zijt mijn Toevlucht, mijn Deel in het land der levenden".³⁰ Hoe kunnen de zorgen des levens, de ellendigheden die ons omringen, ons als het ware opsluiten, zodat wij geen uitweg meer zien. Ach, als de Heere er dan niet aan te pas kwam! "Zo ik niet had geloofd, dat ik het goede des HEEREN zou zien in het land der levenden, ik ware vergaan".³¹

Hoe vaak zijn Gods pelgrims als astmalijders, die geen adem kunnen krijgen, benauwd van alle zijden? Soms zet de duivel zijn knie op onze borst, zodat wij dreigen te stikken.

Innerlijke benauwdheid is vaak ons deel. Dan zoekt satan ook zijn slag te slaan en vraagt honend: "Waar is God, op Wien gij bouwdet, en aan Wien g' uw zaak vertrouwdet?"³² Wat moet er van u worden, van uw gezin; hoe moet het gaan met uw broodwinning, vraagt hij een ander. En dan weer houdt hij hun zonden voor en vraagt: 'Wat onderscheidt u nu van de wereld?' Benauwdheid van allerlei soort is het deel van degenen die reizen naar Jeruzalem, de Stad onzer bijeenkomsten.

Hoe vaak zitten zij ook opgesloten in hun eigen bestaan, zodat zij niet kunnen zuchten noch naar boven kunnen

---

²⁹ Psalm 142:5.

³⁰ Idem vers 6.

³¹ Psalm 27:13.

³² Psalm 42:6 (berijmd).

vluchten? "Ik ben besloten, en kan niet uitkomen".³³ Dit heeft niet alleen David gekend.

Benauwende gedachten kunnen het hart folteren. Vooral ook een tijd als de onze, met al zijn onzekerheden en dreigingen, kan benauwend werken. Vol van gedachten en niet kunnen denken... De gedachten vermenigvuldigen zich en de vraag welt op: zou God het weten, zou er wetenschap zijn bij de Allerhoogste? Zeker is er bij de Allerhoogste wetenschap. "Gij ziet het immers; want Gij aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uw hand geve".³⁴

Maar in hun hoogste benauwdheid mogen zij toch ervaren wat het betekent: "Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde".³⁵ Maar laat ik hier een vraag stellen aan mijn onbekeerde lezer. Weet u welke benauwdheden het zijn waarvan de dichter sprak, toen hij klaagde: "Ik vond benauwdheid en droefenis?"³⁶ Benauwd van hart, zeer gebogen, verslagen, moe van het klagen. Benauwd over zonde en schuld, over het toekomstige oordeel dat dreigt. Zie, als u deze benauwdheden niet kent, zult u niet delen in dit: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Juist die benauwdheden drijven ons uit tot de Zaligmaker, leren ons Hem aanroepen, aankleven, te voet vallen.

Hij is de grote Ruimtemaker, die ons in vrijheid stelt en ons hart vervult met blij gezang dat onze verlossing meldt. Hoe benauwd is Hij geweest, zodat Hij bloed zweette, maar Hij

---

³³ Psalm 88:9.

³⁴ Psalm 10:14.

³⁵ Hebr. 4:15.

³⁶ Psalm 116:3.

sprak: "Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan".³⁷ Welke benauwdheden heeft Hij niet doorstaan? En juist die benauwdheden doen ons ademhalen in onze hoogste benauwdheden, en aanvechtingen zijn het zekere bewijs en onderpand dat wij van de liefde van Christus niet gescheiden kunnen worden.

Hij maakt ons keer op keer ruimte. Hij verdrijft de vijand van voor ons aangezicht. Hij daalt af in de nood en vertroost onze ziel met Zijn hartinnemend woord: "Ik ben uw Heil".³⁸ Menigmaal moeten wij afdalen naar de diepte om handel te drijven op de grote wateren. Ons levensschip zal beladen met liefde de haven binnenlopen en voor anker gaan. "En de HEERE zal een Hoog Vertrek zijn voor den verdrukte, een Hoog Vertrek in tijden van benauwdheid".³⁹ Geen kerker is zo eng, of het goddelijk licht der liefde kan erbinnen schijnen.

Niemand kan Jezus buiten houden. "Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij".⁴⁰ Hij maakt ruimte van binnen en verdrijft de vijand: "Gaaf henen uit".⁴¹ In de benauwdheid zal Ik bij u zijn, zo heeft Hij beloofd, en... Hij kwam Zijn belofte ook na, want Hij is de getrouwe en de waarachtige Getuige.

"Hij is krachtelijk bevonden een Hulp in benauwdheden".⁴² Daarom, al ziet de toekomst er onheilspellend donker uit, al dreigen ons vele benauwdheden, ook om Sions wil, dan blijft

---

³⁷ Joh. 18:8.

³⁸ Psalm 35:3.

³⁹ Psalm 9:10.

⁴⁰ Openb. 3:20.

⁴¹ Ez. 9:7.

⁴² Psalm 46:2.

één zaak toch gewaarborgd: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?"

Gaan we verder: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus, verdrukking of benauwdheid of *vervolging*...?"

Vervolging, hierbij zullen we wel moeten denken aan vervolging om des geloofs wil. Luister eens naar Paulus: "In arbeid overvloediger, in slagen uitnemender, in gevangnissen overvloediger, in doodsgevaar menigmaal. Van de Joden heb ik veertig slagen minus één, vijfmaal ontvangen. Driemaal ben ik met roeden geselsd geweest, eens ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden en een gansen nacht en dag heb ik in de diepte doorgebracht. In het reizen menigmaal in gevaren van rivieren, in gevaren van moordenaars, in gevaren van mijn geslacht, in gevaren van de heidenen..."⁴³

Nog lang is de apostel niet aan het einde van de reeks.

Zij die godzalig willen leven, zullen vervolgd worden.⁴⁴ Gelijk toen, die naar het vlees zijn vervolgdde hem die naar de geest is alzo ook nu⁴⁵. Ismaël kan het met Izaäk niet vinden⁴⁶; Ezau kan zijn broer Jakob niet verdragen⁴⁷. Vervolging... soms met leugen en bedrog. Zij vervolgen mij met leugen⁴⁸. De vijand vervolgt mijn ziel⁴⁹.

Deze vervolging wordt geboren uit de vijandschap tegen Christus. Lees Openbaringen 12 en u ziet hoe de draak altijd de vrouw en haar zaad vervolgt. Maar zij worden niet

---

⁴³ 2 Kor. 11:23-26.

⁴⁴ Naar 2 Tim. 3:12.

⁴⁵ Naar Gal. 4:29.

⁴⁶ Naar Gen. 21:9.

⁴⁷ Naar Gen. 27:41.

⁴⁸ Naar Psalm 119:86.

⁴⁹ Naar Psalm 143:3.

gescheiden van de liefde van Christus. Want haar zijn gegeven twee vleugels van een grote arend om weg te vliegen. Door gebed en geloof mag zij zich verbergen onder de vleugelen van Jezus, die beschut en behoudt bij de verkregen verlossing. Soms worden wij getrapt op de nek, ja, op het hart. Veel zielenpijn is ons deel, maar toch mogen wij goedsmoeds zijn, want de liefde van Christus blijft. "Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil".⁵⁰

Zeker, wij weten wel dat vervolgers en benauwers kunnen en durven vragen: Wij vervolgen! Hoe komt u daarbij? "Zalig zijt gij, als u de mensen smaden, en vervolgen, en ligende alle kwaad tegen u spreken, [...] want alzo hebben zij vervolgd de profeten, die voor u geweest zijn".⁵¹

Zie nu eens naar Hem wiens liefde niet ophoudt en van Wien wij niet worden gescheiden: "Want zij vervolgen, dien Gij geslagen hebt; en maken een praat van de smart Uwer verwonden".⁵² Soms wordt die vervolging zo, dat zij moeten vluchten van de ene stad naar de andere of in gevangenissen worden geworpen. "Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen".⁵³ "Zij hebben mij dikwijls benauwd van mijn jeugd af, zegge nu Israël".⁵⁴

Hoe ging het in Egypte? De Heere vond hen in een huilende wildernis, en voerde ze op. In Kanaän werden zij telkens bestookt door de achtergebleven Kanaänieten. Zeker, wij vergeten niet dat zij zelf de oorzaak waren van hetgeen hen

---

⁵⁰ Matt. 5:10.

⁵¹ Idem vers 11-12.

⁵² Psalm 69:27.

⁵³ Joh. 15:20.

⁵⁴ Psalm 129:1.

overkwam, doordat zij hen niet hadden verdelgd. Maar toch, het ware Israël stond daar anders tegenover; zij ervoeren de benauwenis in hun zielen.

En letten wij nu weer op de apostel. De vervolger is vervolgd geworden. Evenwel, vervolgd, maar niet verlaten. Van de Joden lezen wij dat zij de christenen vervolgden van stad tot stad. Vervolging door woord, gebaar en schrift, ook dat moet hier worden toegevoegd. Wat zullen zij doen? Bid voor degenen die u vervolgen⁵⁵. God mocht hen grijpen en met Saulus tot een Paulus maken, dit is voor de Heere niet onmogelijk. Zo leren wij ook het gebed van de psalmdichter: "Sluit den weg toe, mijn vervolgers tegemoet".⁵⁶ Wij worden vervolgd en verdragen... Hier is de lijdzaamheid der heiligen. Zalig als zij mogen horen: "Gij hebt Mijn Naam niet verloochend".⁵⁷ "Zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal".⁵⁸ Eén ding blijft. De liefdeband met Jezus, omdat Hij de getrouwe is. Het vierde woord van het kruis: *honger*.

Honger, gebrek aan het nodige voor onderhoud van het leven. Want wij hebben voedsel en kleding en onderdak nodig. De levensbehoeften van het lichaam. Wij weten niet wat honger in de zin van hongersnood werkelijk betekent. Wel kunnen verschillende levensmiddelen schaars worden, en wie zal zeggen wat de toekomst brengen zal? Niet alleen het voedsel, maar ook het noodzakelijke wordt gemist als de

---

⁵⁵ Naar Matt. 5:44.

⁵⁶ Psalm 35:3.

⁵⁷ Openb. 3:8.

⁵⁸ Idem vers 10.

honger komt. Hoe vaak lezen wij van hongersnood in het Woord.

In de dagen van Jeremia zagen de mensen zwart van de honger; uitgemergeld vielen zij soms dood ter aarde. Honger is een scherp zwaard. Hij voert tot diefstal en allerlei zonden. Denk maar aan die moeders die hun kinderen doodden en zouden eten. U voert ons tegen: "Maar heb niet gezien den rechtvaardige verlaten, noch zijn zaad zoekende brood".⁵⁹ U wijst op het woord van Jezus: "Want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft".⁶⁰ Ook brengt u in herinnering: Uw brood is zeker, uw water gewis.⁶¹ Nu weet ik niet of u ooit van brood en water hebt geleefd en daaronder tevreden was. Maar die algemene waarheid sluit toch volstrekt niet uit dat God ook de Zijnen met honger kan bezoeken in Zijn oordelen. De vijand vervolgt mijn ziel. Deze vervolging wordt gedaan door mensen die God niet vrezen.

Hongersnood leidt tot revolutie en razernij wanneer wij God niet vrezen. Maar ook die noden gebruikt de Heere om de stem van de Zijnen te horen, en Hij is de God die Elia onderhield. Op hun noodgeschrei doet Hij grote wonderen.

Dan smaakt het weinige zoet; goed doet meer nut dan overvloed. Maar het is toch een beproeving waardoor het vlees in opstand komt.

Paulus klaagde: wij lijden gebrek aan voedsel. "Tot op deze tegenwoordige ure lijden wij honger, en lijden wij dorst".⁶²

Juist in tijden van bijzondere noden hebben zij de Heere veel

---

⁵⁹ Psalm 37:25.

⁶⁰ Matt. 6:32 en Luk. 12:30.

⁶¹ Naar Jes. 33:16.

⁶² 1 Kor. 4:11.

nodig en ervaren zij in dubbele mate: niet gescheiden van de liefde van Christus. En die liefde sterkt meer dan de uitgezochtste spijzen. Hij houdt hen in leven bij de honger, ook letterlijk, en in de dag van honger zullen zij verzadigd worden. Boven de wereld mogen zij zeggen: "Ik heb een spijs om te eten, die gij niet weet".⁶³ Laten dan ijdele mensen vragen: 'Wie heeft hem te eten gegeven?' Jezus heeft voorzeggd dat aardbevingen en hongersnoden zullen toenemen naarmate de wereld haar einde nadert. Daar ligt een kind des Heeren terneer; hij mag niet eten of drinken, de Heere is hem spijsje en drank. "Want het is goed, dat het hart gesterkt wordt door genade, niet door spijzen, door welke geen nuttigheid bekomen hebben, die daarin gewandeld hebben".⁶⁴ "Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ter tijd, als hun koren en hun most vermenigvuldigd zijn".⁶⁵

Het vijfde woord van het kruis: *naaktheid*. Gemis aan nodig en behoorlijk deksel.⁶⁶ Zij hebben gewandeld in schaapsvelen en geitenvellen, verlaten, verdrukt, slecht behandeld zijnde...

"Willen wij onze zielen behouden in deze wereld, dan verliezen wij ze in de eeuwigheid. En voorwaar, wij moeten niet anders leven dan dat wij Gode leven, en zo haast als het ons niet toegelaten is Gode te leven, zo behoren wij de dood willig te verdragen. Maar de heiligen zijn door het geloof alles te boven gekomen.

---

⁶³ Joh. 4:32.

⁶⁴ Hebr. 13:9.

⁶⁵ Psalm 4:8.

⁶⁶ Of: kleding of bedekking.

Hierin is bovendien nog een zeer nuttige vermaning, waardoor wij ons sterk kunnen maken in tijden van tegenspoed. Want wij mogen niet weigeren dat de Heere ons metgezellen make van zoveel heilige personen, van wie wij weten dat zij verzocht zijn geweest met veel druk en lijden. En voorwaar, wij horen hier niet over de ellenden van een klein hoopje mensen, maar over de algemene vervolging van de hele gemeente, en dat ook niet voor één of twee jaar, maar soms gedurende meerdere generaties, van grootvader tot kindskinderen toe. Hierom mag het ons niet vreemd voorkomen, dat het Gods wil is, dat Hij ons geloof ook heden ten dage met dezelfde beproevingen onderzoekt, en wij moeten niet denken, als deze dingen gebeuren, dat Hij ons verlaat. Hij (zeg ik), van wie wij weten dat Hij zorg heeft gedragen voor de voorvaders, die hetzelfde voor ons hebben geleden".⁶⁷

Vaak dus worden zij ook blootgesteld aan de ongemakken van koude en lucht. Zware tijden en gebrek aan middelen kunnen aanstaande zijn. Maar: niet gescheiden van de liefde van Christus. Zij hebben beleden gasten en vreemdelingen te zijn op aarde, zoals hun vaders.⁶⁸ De Heere leerde hen: "Laat uw wezen achter, en Ik zal hen in het leven behouden, en laat uw weduwen op Mij vertrouwen".⁶⁹ Wij hebben niets

---

⁶⁷ Zie verklaring van Joh. Calvijn bij Hebr. 11:37.

⁶⁸ Naar Hebr. 11:13.

⁶⁹ Jer. 49:11.

in de wereld gebracht, het is duidelijk dat wij er ook niets uit zullen dragen.

Laten wij wijzen op de lessen die hier geleerd worden, de praktijk die hier beoefend moet worden. Deelt de hongerige van uw brood; kleed de naakte.⁷⁰

Soms werden in de vervolgingen de kleren van het lichaam gerukt en met schaamte moesten zij hun weg gaan. Evenwel, dan liet de Heere vaak Zijn wondere liefde indalen in de harten en werden zij bepaald bij Jezus, die naakt uitgetogen hing aan het hout der schande. Zo komen zij alles te boven. Ja, roemen in de verdrukkingen, juichen: "Ik ben zeer vrolijk in den HEERE, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan".⁷¹ Jezus' heilige rug was ontbloot, doorbloed door de geselstrakken. Spottende soldaten wierpen het lot over Zijn gewaad.

Hun schande kan zo een ereteken worden. Ongelukkig is de mens die geestelijk niet weet dat hij arm, ellendig, blind, jammerlijk en naakt is. Ellendig is de mens die de witte klederen van Jezus niet draagt. Dan pas is onze schande voor God bedekt en kunnen wij nooit te schande worden.

Het zesde woord van het kruis: *gevaar*. Gevaar van allerlei aard. Zo wordt het leven op de proef gesteld. Noden en dood omringen ons van alle kanten. Soms overvallen door verschrikkingen des doods. "Gruwelen overdekken mij", klaagt de dichter.⁷² En de kruisgezant Paulus wist erover mee te

---

⁷⁰ Naar Ez. 18:7.

⁷¹ Jes. 61:10.

⁷² Psalm 55:6.

spreken. Waarom zijn wij ook elk uur in gevaar? "Ik sterf alle dagen, hetwelk ik betuig bij onzen roem, dien ik heb in Christus Jezus, onzen Heere", zo belijdt hij.⁷³

Nu moeten wij niet gaan vergeestelijken als wij zo'n woord lezen, want het heeft letterlijke zin. Als wij deze gevaren niet kennen, kan de tijd komen dat wij er middenin worden geplaatst. Dan zal een deel van de Schrift dat nu weinig tot ons spreekt en dat wij daarom maar gaan vergeestelijken, juist een machtige stem doen horen en rijke vertroosting bieden. Zijn die geestelijke gevaren hier uitgesloten? Nee, dat niet, maar als de apostel spreekt van honger en dorst, heeft hij het toch niet over geestelijke dingen, maar over kruisen van dit leven.

Wie begrijpt juist deze gedeelten van de Schrift? Degene die in deze noden verkeert.

Paulus en velen met hem waren geen dag en geen uur zeker van hun leven. Ze konden ieder moment gegrepen worden, voor de rechter gesleept, in de gevangenis geworpen. "In het reizen menigmaal in gevaren van rivieren, in gevaren van moordenaars, in gevaren van mijn geslacht, in gevaren van de heidenen, in gevaren in de stad, in gevaren in de woestijn, in gevaren op de zee, in gevaren onder de valse broeders".⁷⁴

Wie ter zee vaart is in gevaar; wie op de weg wandelt eveneens. Toch wil de apostel meer dan alleen op deze algemene gevaren de aandacht vestigen. Zijn bedoeling is om te wijzen op dreigend, aanwezig gevaar en niet slechts op mogelijk gevaar en ongeluk, dat ons altijd kan overkomen. Zij gingen met

---

⁷³ 1 Kor. 15:31.

⁷⁴ 2 Kor. 11:26.

het leven in hun hand, dat hun elk ogenblik kon ontvallen. Dit is in zekere zin van alle mensen waar, maar hij wijst hier op gevaren die hem bedreigden als dienstknecht van Christus. Sommige gevaren waren het directe gevolg van hun ijver voor het Evangelie. Andere waren het gevolg van haat en vervolging. Zij deinsden er echter niet voor terug, zij wisten: "Want niemand van ons leeft zichzelf, en niemand sterft zichzelf".⁷⁵ De liefde van Christus hief hen uit boven de begeerten van vlees en bloed. "Ziet, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren, noch slapen".⁷⁶ Hij werd neergelaten in een mand over de muur om de dood te ontgaan, want zij waren niet roekeloos omdat het leven voor hen Christus was. Het ging hen om de Koning. Het gebed werd vermenigvuldigd toen Petrus in de gevangenis zat en gevaar liep omgebracht te worden. "Gij, Die mij veel benauwdheden en kwaden hebt doen zien".⁷⁷ Menigmaal doet Hij hen het gevaar wonderlijk ontvluchten; maar hoe dan ook: niet gescheiden van de liefde van Christus.

Het zevende woord van het kruis en overwinning: *zwaard*.

Dit woord brengt ons bij doodslag en moord. Verbranding, verdrinking, omgebracht door het zwaard of hoe dan ook. Hebben de martelaren de beulen hun hals niet gegeven zoals een bruid haar hand in die van de bruidegom op de huwelijksdag? Zij zijn waardig geacht de smaadheid van Christus te dragen. Paulus zelf viel onder keizer Nero door het zwaard; Petrus is met het hoofd naar beneden gekruisigd.

---

⁷⁵ Rom. 14:7.

⁷⁶ Psalm 121:4.

⁷⁷ Psalm 71:20.

Als wij met vlees en bloed te rade gaan, is een gewelddadige dood zeker gruwelijk. Maar als het geloof op de overwinning ziet, is het een ereteken van de Koning.

De lichamen mogen worden verminkt, zelfs na hun sterven. Geen nood, Hij zal waken over hun stof. Zij mogen als uitvaagsel en afschrapsel worden behandeld: "Hun bloed, hun tranen en hun lijden zijn dierbaar in Zijn oog".⁷⁸ Hun namen staan in het boek des levens des Lams.⁷⁹ "Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbij gaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid".⁸⁰

Wat een zevental: wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Niets of niemand.

"Voorts is dit de betekenis van de woorden, dat wij bij alles wat ons overkomt, in dit geloof moeten staande blijven, dat God, die ons eenmaal in Zijn liefde heeft aangenomen, nimmermeer aflat voor ons te zorgen. Want hij zegt niet alleen, dat er geen ding is dat God verhindert ons lief te hebben, maar hij wil, dat de kennis en het levendig gevoelen der liefde, die Hij ons beuigt, zulk een kracht in onze harten hebbe, dat zij in de duisternis der verdrukkingen altijd schijnsel zou geven".⁸¹

In de liefde van Christus toch heeft de Vader ons Zijn ingewanden geopend. In de stralen van de genade van Christus aanschouwen wij het liefelijk aanschijn des Vaders, die ons

---

⁷⁸ Psalm 72:7 (berijmd).

⁷⁹ Openb. 21:27.

⁸⁰ 2 Kor. 4:17.

⁸¹ Zie verklaring van Joh. Calvijn bij Rom. 8:35.

heeft liefgehad van voor de grondlegging der wereld. Mijn lezer, kennen wij die liefde, iets van deze kruisen? Dan alleen zullen wij mogen belijden: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?"

Een leeuwenhart klopt in zijn boezem en hij roept uit: "Als ik zwak ben, dan ben ik machtig".⁸² Wat zal de toekomst ons brengen? Wij weten het niet! Maar dit weten wij wel, dat de nood van de wereld groter wordt, haar vijandschap heftiger... Evenwel: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Van veel kunnen wij worden gescheiden, van Jezus niet, omdat Hij zelf de band van de gemeenschap bestendigt, zowel nu als in de dag der eeuwigheid.

De apostel mag roemen in de genade van zijn God. Hoewel het aan lijden niet ontbrak, was hij toch goedsmoeds, want hij mocht zijn oog richten op de trouw des Heeren, ja, daarin rusten, en zo kon hij zich beroemen in de Heere, die in Christus Jezus de Zijnen noch zal begeven noch zal verlaten. Hij stoot ze niet van Zich, al schijnt Hij soms hunner te vergeten. Daarom is hij moedig als een jonge leeuw: "Als ik zwak ben, dan ben ik machtig". Hier is dus geen onbedachtzame vermetelheid⁸³. Weet u wat er dan gebeurt? Reken er dan op dat de Heere hen laat verschrikken, zodat zij bevreesd worden en vaak tot het andere uiterste vervallen: "Nu zal ik een der dagen door Sauls hand omkomen".⁸⁴ Nee, hij is hier als David, toen hij zeide tot Goliath: "Gij komt tot mij met een zwaard, en met een spies, en met een schild; maar ik kom

---

⁸² 2 Kor. 12:10.

⁸³ Of: ondoordachte overmoed.

⁸⁴ 1 Sam. 27:1.

tot u in den Naam van den HEERE der heirscharen, den God der slagorden van Israël".⁸⁵ Voelt u het grote, diepingrijpende verschil in zielsgesteldheid? Door dezelfde kracht mogen wij sterk zijn in de Heere, anders is er geen plaats voor des Heeren alvermogen om te redden en te dragen.

Het is waar, vandaag de dag worden wij niet geroepen tot grote daden zoals in de dagen van de apostelen en later. Toch kennen wij wel de harde en zachte woorden van de wereld, de aanvallen van satan, noden en zorgen. Bovendien, wat nu niet is, kan komen, ook al mogen wij ons niet bezorgd maken voor de toekomst. Want de Heere zal voorzien, ook in duren tijd en hongersnood.⁸⁶ Laten dan in de grootste smarten onze harten in de Heere gerust blijven, want: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?"

De apostel voegt er een Schriftbewijs aan toe, gelijk geschreven is: "Want om Uwentwil worden wij den gansen dag gedood; wij zijn geacht als schapen der slachting".⁸⁷

Gelijk geschreven is. Het is dus geen vreemde zaak dat het leven van Gods kinderen door de diepte gaat. De Schrift leert ons nadrukkelijk dat het alle eeuwen zo was en ook in de toekomst zo zal zijn. In Psalm 44 wordt het lijden en omzwerven van de gemeente Gods, onder de volken verstrooid, om haar religie versmaad, getekend. De apostel neemt dit woord over, ook al slaat het op de tijd van de psalmdichter, eeuwen tevoren. Maar de Kerk Gods is daarin één. Het is niet een

---

⁸⁵ 1 Sam. 17:45.

⁸⁶ Naar Psalm 37:19.

⁸⁷ Psalm 44:23.

woord voor één bepaalde tijd, maar voor altijd, zo lang als de zon de aarde zal bestralen.

Zeker is het waar dat de ene tijd de Kerk zwaarder in de verdrukking komt dan de andere, en ook in het ene deel van de wereld meer dan in het andere, maar te allen tijde ervaren zij toch allen in verschillende mate: hier is het land der ruste niet; gasten en vreemdelingen, die de stad zoeken welker Kunstenaar en Bouwmeester God is.⁸⁸ "Ik ben een vreemdeling bij U, een bijwoner, gelijk al mijn vaders".⁸⁹

De Schrift is de gids van de Kerk, daarom de bede: "Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast".⁹⁰ De oversten Leidsman en Voleinder des geloofs zei telkens: "Hebt gij niet gelezen?" of wel: daar staat geschreven. Hoewel Hij de Geest had zonder mate leeft Hij toch bij en uit Zijn Woord, door de Geest der profetie voortgebracht. "Uw inzettingen zijn mij gezongen geweest, ter plaatse mijner vreemdelingschappen".⁹¹

Wanneer onze levensweg wordt verlicht door het Woord van onze God en daarin wordt verklaard, geeft dit moed en kracht. Het is toch met Gods Kerk en kinderen nooit anders geweest, wil Paulus zeggen: verdrukking, benauwdheid, vervolging, honger, naaktheid, gevaar, of zwaard! De Heere sprak tot de vader der gelovigen: "Weet voorzeker, dat uw zaad vreemd zal zijn in een land, dat het hunne niet is".⁹²

---

⁸⁸ Naar Hebr. 11:10 en 13.

⁸⁹ Psalm 39:13.

⁹⁰ Psalm 119:67 (berijmd).

⁹¹ Psalm 119:54.

⁹² Gen. 15:13.

Gelijk geschreven is: "Want om Uwentwil worden wij den gansen dag gedood; wij zijn geacht als schapen der slachting". De ganse dag gedood... op gewelddadige wijze gedood; door ramp en ongeval getroffen.

De heiligen hebben deel aan elkaars lijden en overwinning; het is het ene lijden van het lichaam van Christus. Zo ziet de Heere het van Abel af, die door zijn broeder Kaïn werd gedood, tot het einde der wereld. Eén lijden, één heerlijkheid, waarvan ieder zijn eigen deel ontvangt. "En hetzij dat een lid lijdt, zo lijden al de leden mede".⁹³

"Want wij, die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil".⁹⁴ Als apostel was hij menigmaal in doodsgevaar, juist omwille van anderen, wier zaak hij diende, voor wie hij zijn leven opofferde, het niet dierbaar achtend voor zichzelf. De hele dag wil zeggen: voortdurend weer. De Kerk is nu eens hier, dan weer daar, soms bijna overal tegelijk overgegeven in de dood. "Gedenkt der gevangenen, alsof gij mede gevangen waart; en dergenen, die kwalijk gehandeld worden, alsof gij ook zelven in het lichaam kwalijk gehandeld waart".⁹⁵

Dit moet toch ook tot uitdrukking komen in het gebed voor de gehele christenheid, zowel die wij kennen als die wij niet kennen, ook in onze tijd. "Want om Uwentwil worden wij den gansen dag gedood..." Op dit 'om Uwentwil' komt het echter aan, of wij lijden om des Heeren wil, en niet als een kwaaddoener. Want dat brengt geen genade en eer.

---

⁹³ 1 Kor. 12:26.

⁹⁴ 2 Kor. 4:11.

⁹⁵ Hebr. 13:3.

In Psalm 79 lezen wij: "Zij hebben de dode lichamen Uwer knechten aan het gevogelte des hemels tot spijs gegeven; het vlees Uwer gunstgenoten aan het gedierte des lands".⁹⁶ Onze tijd kent vele noden; hoe velen sterven een ontijdige dood door oorlogsgeweld en door catastrofes. Wanneer wij het leven van Israël nagaan, dan zien wij daarin bevestigd de dreiging des Heeren bij het verlaten van Zijn wet: "En de HEERE zal u verstrooien onder alle volken, van het ene einde der aarde tot aan het andere einde der aarde; en aldaar zult gij andere goden dienen, die gij niet gekend hebt, noch uw vaders, hout en steen. Daartoe zult gij onder dezelve volken niet stil zijn, en uw voetzool zal geen rust hebben; want de HEERE zal u aldaar een bevend hart geven, en bezwijking der ogen, en mattigheid der ziel. En uw leven zal tegenover u hangen; en gij zult nacht en dag schrikken, en gij zult van uw leven niet zeker zijn. Des morgens zult gij zeggen: Och, dat het avond ware; en des avonds zult gij zeggen: Och, dat het morgen ware; vermits den schrik uws harten, waarmede gij zult verschrikt zijn, en vermits het gezicht uwer ogen, dat gij zien zult".⁹⁷

Het komt er dus op aan of wij ons leven niet zeker zijn om des Heeren wil, ofwel krachtens Zijn oordeel. Daarover sprak Mozes juist in de aangehaalde verzen uit Deuteronomium 28. Deze oordelen gaan echter niet alleen over Israël als bondsvolk, maar treffen ook anderen. Onze tijd is daar vol van, van het schrikken en des levens niet zeker zijn. Als twee hetzelfde zeggen, is het niet hetzelfde, en als twee hetzelfde

---

⁹⁶ Psalm 79:2.

⁹⁷ Deut. 28:64-67.

te vrezen hebben, is het nog niet hetzelfde, of het nu gaat om oordeel of om loutering.

Lijden wij om des Heeren wil, om Christus' wil, dan is er geen nood, want: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Geslagen, vervolgd om der zonden wil of om Gods wil, dat verschilt toch wel zeer. Het lijden krijgt daardoor een bepaald karakter. Wanneer het ons treft om des Evangelies wil, dan is het geen bewijs van Gods toorn, maar van Zijn vaderlijke kastijding.

"Zo moeten wij dan op het voetspoor der vaders onze tegenslagen gelaten dragen, waardoor de belijdenis van ons geloof juist bevestigd moet worden.

Volgens hemels plan is ons voortdurend de plicht opgelegd om het kruis te dragen, hoewel er soms een wapenstilstand of verademing wordt gegeven, omdat God onze zwakheid spaart; maar al is niet altijd het zwaard tegen ons uitgetrokken, toch moeten wij als lidmaten van Christus altijd gereed zijn om deel te hebben aan Zijn kruis".⁹⁸

Ook dit woord moeten en mogen wij niet vergeestelijken, want het is door de Heilige Geest letterlijk bedoeld. Is er dan geen sprake van geestelijke, innerlijke vervolging? Zeker wel, maar daarover spreken tal van andere Schriftgedeelten. Stel u eens voor dat wij de vervolgingen om des geloofs wil in de scherpste vorm nog zullen meemaken en de Schrift alleen

---

⁹⁸ Zie verklaring van Joh. Calvijn bij Psalm 44:23 en het boek 'Kruis en gratie. Calvijn over de rechtvaardiging, het kruisdragen en het gebed', paragraaf 2 over de geneeskraft van het kruis.

maar zou spreken over innerlijke kwellingen, spot en hoon van de wereld, aanvallen van satan; dan zou gelden: het Woord laat mij in de steek; mijn weg vind ik niet in Gods getuigenis.

Maar nu voorziet het Woord in alle noden; het tekent ons ook de vervolging om des geloofs wil, door het zwaard, gevangenschap, om maar enkele voorbeelden te noemen.

U begeert dit niet? Het kan zijn, maar toch is het er en zal het zeker komen, vroeg of laat, naar het onbedriegelijk getuigenis des Heeren.

Het kan zijn dat u uw leven te lief hebt voor uzelf; uw vlees graag gespaard ziet. Wees daar voorzichtig mee. Houd u niet groot, want u bent klein. En alleen als wij zwak zijn, zijn wij machtig en kan de kracht van God in die zwakheid worden volbracht. In deze tijd horen wij zoveel spreken dat weinig Schriftuurlijk is, ook al worden teksten gebruikt. Wij keren terug naar Psalm 44, waaruit Paulus dit woord aanhaalde: "Want om Uwentwil worden wij den gansen dag gedood..."

"In God roemen wij den gansen dag, en Uw Naam zullen wij loven in eeuwigheid. Sela".⁹⁹

"Mijn schande is den gansen dag voor mij, en de schaamte mijns aangezichts bedekt mij. Om de stem des honers en des lasteraars, vanwege den vijand en den wraakgierige".¹⁰⁰

En dan stijgt de bede op: "Sta op, ons ter hulp, en verlos ons om Uwer goedertierenheid wil".¹⁰¹ De apostel beroept zich

---

⁹⁹ Psalm 44:9.

¹⁰⁰ Idem vers 16-17.

¹⁰¹ Idem vers 27.

op dit woord van de dichter, die ook voor hem heeft gezongen en het lijden heeft getekend dat Sion treft.

"Wij zijn geacht als schapen der slachting". Als slachtschapen, bestemd om geslacht te worden. Niet alleen onbarmhartige herders, maar ook wolven verscheuren ze. Ze worden gelijkgesteld aan redeloze dieren en vee. Dit is voor de mond van de wolf een zoete bete. Niet anders spreken de profeten als zij de nood van Sion tekenen en erop wijzen hoe laag in achting zij zijn bij hunne vijanden.

Weidt deze slachtschapen, welker bezitters ze doden en houden het voor geen schuld. Luister naar de sprake: "Als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders".¹⁰² Daarom blijft waar: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" De *slachtschaapken Christi* kunnen wel gedood worden, maar niet verloren gaan.

De mensen kunnen het lichaam doden, maar niet de ziel. "Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het Koninkrijk der hemelen".¹⁰³ Wie aldus zijn leven mag haten, zal het bewaren tot het eeuwige leven: "Zo iemand Mij dient, die volge Mij; en waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn".¹⁰⁴

Vervolging was door alle eeuwen heen, meer of minder, het lot van de Kerk Gods. Jeremia was een man van twist en kraakel, de gansen lande, en uiteindelijk werd hij in de kuil geworpen en later meegesleurd naar Egypte. "Ik zend u als

---

¹⁰² Jes. 53:7.

¹⁰³ Matt. 5:10.

¹⁰⁴ Joh. 12:26.

lammeren in het midden der wolven".¹⁰⁵ De wereld haat het licht, ja zelfs de schaduw van het licht. "Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard".¹⁰⁶

Het leven van Gods gemeente is een veroordeling van de wereld, omdat zij lijden om der gerechtigheid wil. In het bouwen van de ark heeft Noach de wereld veroordeeld door zijn geloof. Hebben wij dat wereldveroordelende en wereldoverwinnende geloof?

Juist in tijden van vervolging vallen velen af van de waarheid; de prijs is hen te hoog. Eerst zoeken zij door verraad en op andere manieren zich te dekken, en uiteindelijk keren zij het Evangelie des vredes openlijk de rug toe en zoeken dekking bij de wereld.

De Heere heeft echter Zijn eigen doel met Zijn gemeente, als geheel genomen, en zij delen in elkaars smaad en glorie. Juist dan kleven zij te inniger aan Hem, die hen voor zo'n dure prijs heeft gekocht. Hun lijdzaamheid overwint de wereld en de kracht van hun ware godsdienst, waardoor zij overwonnen zijn, is onverwinbaar. De liefde van Christus is een veel krachtiger vuur dan alle vuren die de haat en de blinde vijandschap kunnen ontsteken. Zij zegeviert over lijden en dood. Menigmaal werd een vonk van dit vuur geworpen in de ziel van anderen, zodat zij moed schepten en de vrees voor hun eigen leven overwonnen. Door hun volharding hebben zij de wreedheid van hun vervolgers getrotseerd.

Het vuur van de beproeving geeft aan het geloof nieuwe glans; het loutert het goud en verbrandt het schuim. Petrus

---

¹⁰⁵ Luk. 10:3.

¹⁰⁶ Matt. 10:34.

vermaant ons om ons te verheugen in de verdrukking.¹⁰⁷ Zo wordt het hart hemelsgezinder en meer losgemaakt van de aarde en eigen begeerten. Deze zelfde Petrus had uitgeroepen: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods".¹⁰⁸ En... had geweigerd Hem te volgen in Zijn lijden: "Dit zal U geenszins geschieden".¹⁰⁹ Maar later leerde hij zich heel anders te gedragen en was hij verblijd om in Christus' naam en voor Zijn zaak smaadheid te mogen dragen. Daarom moeten wij ons hart en onze gedachten vertrouwd maken met het lijden, zonder te vrezen voor denkbeeldig kwaad, maar geoefend door het lijden; rekenen wij erop.

Alle genietingen waaraan Christus vreemd is, moeten ons bitter zijn; alle verloochening en lijden met Christus wordt zoet. Het ergste met Jezus is beter dan het beste met de wereld. De liefde moet er behagen in scheppen om op de Geliefde te lijken, in alles met Hem te delen. "Indien u de wereld haat, zo weet, dat zij Mij eer dan u gehaat heeft. Indien gij van de wereld waart, zo zou de wereld het hare liefhebben".¹¹⁰

Toen men Hem koning wilde maken, ontweek Hij, maar als zij Hem grepen om Hem te doden, gaf Hij zich gevangen. Smaadheid was altijd hun deel, want de ellendigste mens met een tong kan de uitnemendste dienaar van God smaden. Jeremia klaagde: "Ik ben al mijn volk tot belaching geworden, hun snarenspeel den gansen dag".¹¹¹

---

¹⁰⁷ Naar 1 Petr. 4:13.

¹⁰⁸ Matt. 16:16.

¹⁰⁹ Matt. 16:22.

¹¹⁰ Joh. 15:18-19.

¹¹¹ Klaagl. 3:14.

Zij mogen met modder worden geworpen, maar van binnen woont de Geest der heerlijkheid in hen. Wat hen aangaat: Hij wordt wel gelasterd, maar wat u aangaat, Hij wordt verheerlijkt. Zo hebben wij de grond blootgelegd van de smaad die de slachtschappen van Christus treft, altijd opnieuw, totdat zij buiten het bereik van hun vijanden zullen zijn. Paulus zingt zijn triomflied in de beminnelijke en eeuwig gezegende Jezus. Hij laat niet na aldoor de nadruk te leggen op: "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Het lijden was zwaar, maar de uitkomst zeker, en in het lijden werd hij overvloedig vertroost. Daarom werd hij niet uit zijn vastigheid geworpen, al kende hij zijn zwakheden. Hoor maar wat hij verder zingt: *"Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft"*.

Hij versaaft niet, heft het hoofd omhoog en jubelt van de overwinning des Heeren door Zijn knecht. En hij sluit de gemeente in, want hij leeft niet voor zichzelf. Hij schrijft toch aan de gemeente te Rome, die even dierbaar geloof deelachtig zijn.

Anders zou hij te kort doen aan de triomf des Heeren indien hij alleen aan zichzelf dacht. Dit is juist het opvallende ook bij Paulus, zijn diepe beleving van de gemeenschap der heiligen. Hij weet zich één met de Kerk aller eeuwen, deel van het ene lichaam van Christus. Daarom is hij niet eenzijdig bezig met zijn eigen bevindingen, maar weet hij die opgenomen in het geheel. Daarom is zijn ervaring zo rijk en diep, zo rein en Godverheerlijkend. Anders hebben wij geen oog en oor voor anderen en staren we slechts op ons eigen lijden,

onze eigen uitredding. "Ik geloof in de gemeenschap der heiligen".¹¹²

Op onze banier staat geschreven: "De Leeuw, Die uit den stam van Juda is, heeft overwonnen".¹¹³ En Hij heeft beloofd: "En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld".¹¹⁴ Uit die gemeenschap wordt het diepste geloofsleven geboren, de rijkste troost geput. Paulus en Silas zongen Gode lofgezangen in de kerker.

Was de kerker dan een zo aangenaam verblijf op zichzelf? Zeker niet. Maar zij waren met de Heere aldaar, en daarom werd het bittere zoet; zij zagen niet op hun kerker, maar op Hem, die de gevangenis gevankelijk had gevoerd en gaven heeft genomen om uit te delen aan wederhorigen.¹¹⁵

"Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij".¹¹⁶ De zonneshijn van de wereld is koud, maar het licht van de Zon der gerechtigheid biedt warmte en leven temidden van de koude dood. Indien wij in deze bange tijd - want wie ogen heeft om te zien, weet dat de tijd bang is vanwege de godvergetenheid temidden van de gerichtens Gods - geen toevlucht kenden om ons te verbergen onder de schaduw van Zijn vleugelen... wanhopig waren wij.

Maar nu mag er bij ogenblikken de dapperheid van het geloof zijn, het vertrouwen dat Hij, die alles in Zijn hand heeft, het goed zal maken.

---

¹¹² Art. 9 van de apost. geloofsbelijdenis.

¹¹³ Openb. 5:5.

¹¹⁴ Matt. 28:20.

¹¹⁵ Naar Psalm 68:19.

¹¹⁶ Psalm 23:4.

"Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft".

In dit alles... vervolging, honger, koude, naaktheid, zwaard. De apostel laat ons voelen hoe hij daar middenin verkeerde. Het was geen bespiegeling over lijden, nee, het was wezenlijk ondervonden lijden.

Vaak werden verschroeide vingers opgeheven naar de hemel; gewonde handen uitgestrekt tot gebed. In dit alles meer dan overwinnaars.

Het hier gebruikte woord in de grondtekst komt elders niet voor in deze vorm. Het wil zeggen: de overwinning te boven gaan; meer dan overwinning wordt behaald. Het is niet slechts een volkomen overwinning, nee, meer dan dat.

De kracht waardoor hij overwint, is uitnemender dan mensenkracht ooit kan zijn.

Daar is een worstelaar in het strijdperk. Hij heeft overwonnen en komt zijn krans halen, maar zie eens hoe hij toegetakeld is. Wonden en striemen overdekken hem. Dat alles verdraagt hij gemakkelijk om de eer van de overwinning en de lauwerkrans om zijn slapen. Hij acht dit alles licht. Zie nu hier naar deze overwinnaar over verdrukking, honger, naaktheid en zwaard.

Hij heeft geen wonden meer, want zij genazen snel, of de Heere verborg hem achter Zijn machtig schild. Menselijke wijsheid kon hem niet baten in de strijd, maar hij ervoer: "Want het dwaze Gods is wijzer dan de mensen".¹¹⁷ "De HEERE zal voor ulieden strijden, en gij zult stil zijn".¹¹⁸

---

¹¹⁷ 1 Kor. 1:25.

¹¹⁸ Ex. 14:14.

De strijd is niet om zichzelf te eren of groot te worden. Nee, de worsteling had als uitgangspunt en als doel de glorie van zijn Koning.

En het wonderlijke is altijd dat hij niets verliest in de strijd. In de huidige oorlogen verliest zelfs de overwinnaar en bloedt uit duizend wonden, heeft jaren nodig om zich te herstellen, maar deze overwinnaar is niets kwijt, hij heeft alles gewonnen. En mocht hij al iets verliezen, dan was het de moeite van het bezit niet waard.

Hebt u iets wezenlijks verloren, uw kracht, uw geluk? Nee, ik heb in beide opzichten gewonnen. Zijn geloof groeide, zijn liefde nam toe, zijn hoop werd gesterkt. Hulpeloos gevallen in de handen van de almachtige Helper staat hij op als een held.

Zo ervaart toch ieder van Gods gunstgenoten het, al wordt hij niet geroepen tot lijden en strijden zoals de apostel Paulus. De grootste werker is een rentenier daarbij, de zwaarste lijder moet zeggen: 'Ik ben met mate gekastijd'.

Ook hierin is hij meer dan overwinnaar, dat hij gemakkelijk overwint. "Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht, tegenover mijn tegenpartijders; Gij maakt mijn hoofd vet met olie, mijn beker is overvloeiende".¹¹⁹ Hoor het krijgslid schallen: "De HEERE der heirscharen is met ons; de God van Jakob is ons een Hoog Vertrek. Sela".¹²⁰

Soms overwinnen zij hun vijanden enkel door het gebed aan de troon. Stefanus ging sterven en bad: "Heere, reken hun

---

¹¹⁹ Psalm 23:5.

¹²⁰ Psalm 46:8 en 12.

deze zonde niet toe!"¹²¹ Wat een overwinning behaalde hij voor zichzelf; ja, maar ook voor die jongeling, die de klederen bewaarde en met welgevallen Stefanus zag vallen, voor onze apostel. Zou het gebed van deze bloedgetuige niet dienstbaar zijn geweest aan de bekering van Saulus van Tarsen? "Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen".¹²²

Ja, zij overwinnen zichzelf bij het overwinnen en strijden als verlost van Jezus. Nooit zouden wij dit hebben geweten, als God het ons niet had geleerd. "Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft". Zij overwinnen dus door Jezus en niet door eigen kracht. Van de leiding hangt zeer veel af voor een goede afloop van de strijd.

Nu, aan die leiding ontbrak het niet. "En de HEERE zal u geduriglijk leiden, en Hij zal uw ziel verzadigen in grote droogten".¹²³ Hij oefende hen en onderwees hen. "Hij leert mijn handen ten strijde, zodat een stalen boog met mijn armen verbroken is".¹²⁴ Lees Psalm 18 eens, hoe David daar reken-schap geeft van de daden des Heeren, die hem de oorlog leerde, letterlijk en geestelijk.

"En zie, Ik ben met u, en Ik zal u behoeden overal, waarheen gij trekken zult".¹²⁵ Hij laat bovennatuurlijke kracht invloeien. De Geest van Christus is de Geest der heerlijkheid, die rust

---

¹²¹ Hand. 7:60.

¹²² Mark. 5:44.

¹²³ Jes. 58:11.

¹²⁴ 2 Sam. 22:35 en Psalm 18:35.

¹²⁵ Gen. 28:15.

op hen. Ook ervaren zij: "Want over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen".¹²⁶

"Want zonder Mij kunt gij niets doen".¹²⁷ En... "Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft".¹²⁸ In de Heere doen zij dappere daden. Wat zullen wij nog meer zeggen? Wie kan uitdrukken wat dit zegt: "In dit alles zijn wij meer dan overwinnaars? "In Hem, in gemeenschap met Hem, door de kracht van Hem. "Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft".

Nog één toevoeging: *door Hem*, die ons heeft liefgehad. Dit is nu de sleutel van het slot van onze tekst. Wie deze sleutel heeft, kan het openen, en anders blijft het een geheim waar wij op staren, maar er niet in kunnen doordringen. "Die ons liefgehad heeft."

Elders in de brief aan de Galaten zegt hij: "Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft".¹²⁹ Daar staat het persoonlijke op de voorgrond, want alleen zo kunnen wij in de gemeenschap der heiligen ingaan en met de heiligen verbonden delen in de glorie van de Heere Christus. Juist de ervaren liefde van Jezus doet staande blijven in de strijd, roemen in de verdrukkingen.

Hoe deze liefde van Jezus werkzaam is en wat haar wezen is, zagen wij in vers 35, daarom kunnen wij hierover nu kort zijn. Hij heeft hen liefgehad van eeuwigheid en bemint hen nog volkomen, zoals niemand anders liefhebben kan. Van de schenker, die uit de gevangenis werd ontslagen, lezen wij dat

---

¹²⁶ Jes. 4:5.

¹²⁷ Joh. 15:5.

¹²⁸ Fill. 4:13.

¹²⁹ Gal. 2:20.

hij aan Jozef niet dacht. Zo doet Jezus niet. Laten wij toch letten op die grenzeloze liefde, om alles voor Hem over te hebben. "Wat buigt gij u neder, o mijn ziel! en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven; Hij is de menigvuldige Verlossing mijns aangezichts, en mijn God".¹³⁰

Kennen wij nu deze gemeenschap der liefde? Anders ontgaat ons de overwinning en worden wij als vijanden van God openbaar. "Zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams".¹³¹ "Hij, Die u roept, is getrouw, Die het ook doen zal!"¹³² De apostel heeft in blijde geloofsjubel gesproken over zijn zekerheid, dat niets hem zal kunnen scheiden van de liefde van Christus.

Nee, niet alleen hem geldt dit, maar hij spreekt van 'ons'. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" De Kerk des Heeren is één in hoop, geloof en liefde, één doop, één God en Vader in Christus Jezus de Heere.

Vanuit de gemeenschap der heiligen heeft de apostel de zaak benaderd en vastgesteld. Toch mag het ons niet verwonderen dat hij nu overgaat in de eerste persoon, om er nadruk op te leggen dat voor hem persoonlijk de zaak is, zoals hij schreef aan de gemeente te Rome. "Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander

---

¹³⁰ Psalm 42:12 en Psalm 43:5.

¹³¹ Openb. 12:11.

¹³² 1 Thess. 5:24.

schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere".

De Heilige Schrift spreekt over lijden zonder barmhartigheid van de zijde van de wereld, en dat voortdurend als deel van de dienaren van God. Nu komt Paulus tot het hoogtepunt van zijn roem in de Heere, zijn God: "Want ik ben *verzekerd*..." Met dit 'want' geeft hij de grond aan van zijn roem. Ik ben overtuigd, verzekerd. Er is geen twijfel mogelijk over deze overtuiging des geloofs. Des geloofs, zeggen wij, want een andere overtuiging op dit gebied heeft geen kracht. Een bespiegelende beschouwing geeft mij moed noch kracht in de nood, maar wel in het geloof, gesterkt door Gods belofte, rustend in Gods waarheid. Ook vandaag hebben wij geen ander middel dan het geloof om rustig te zijn temidden van het loeien van de golven, het beuken van de stormwind. Alleen als wij aanmerken mogen de dingen die men niet ziet, is het mogelijk de moed niet te verliezen en bij de oproep: "Zeg den kinderen Israëls, dat zij voorttrekken",¹³³ bereid te zijn de zee in te gaan... al zien wij geen pad. Door het geloof zijn zij de Rode Zee doorgestaan als op het droge. Wanneer de reiziger een hoge berg heeft beklommen, ziet hij beneden in de diepte alles klein en kijkt vol bewondering naar beneden. Zo heeft Paulus de berg van Gods heiligheid beklommen en ziet de aarde diep beneden zich, terwijl zijn voet vaststaat op de rots die hem draagt en van geen wankelen weet. Hij hoort wel het rumoer van de aarde, maar het verontrust hem niet. Staat hij er niet middenin? Ja, maar toch op zo'n manier dat hij er tegelijk bovenuit komt. Ook moeten wij niet vergeten

---

¹³³ Ex. 14:15.

dat hij een tijdje mag rusten en ademen om dan weer de diepte in te gaan met vernieuwde moed en gestaalde krachten, op kosten van Hem die hem volkomen voor Zijn rekening nam.

"Want ik ben *verzekerd*..." De werkwoordsvorm wijst op de toestand van het overtuigd zijn. "Ik ben verzekerd dat..." Zo lag het in zijn ziel als een werkelijkheid vast, zoals een schip voor anker. Laat het dan maar stormen, geen nood. Laat tuig en mast breken, onder angst en weën in het hart van de zeeën ligt mijn anker vast. Ja, om een woord van de apostel in dit verband aan te halen: het anker der hoop is ingegaan in het binnenste heiligdom.¹³⁴ Hij wordt vastgehouden door beide armen van dit anker: Gods belofte en eed, terwijl hij ermee verbonden is door de koorden des geloofs.

Ziet u daar die kleine jongen wel naar boven staren? Hij heeft zijn vlieger opgelaten en al hoger en hoger stijgt hij, totdat hij niet meer te zien is. Maar... het koord trekt in zijn hand en hij weet dat zijn vlieger hoog in de lucht zweeft. Zie, zo is Paulus verzekerd door het geloof van de veiligheid en zekerheid van zijn zaak, voor tijd en eeuwigheid, vastgehouden door de verheerlijkte Christus.

Hier is de zekerheid, ja, de verzekertheid des geloofs in het hart door de Geest der waarheid. Hij is verbonden met de Waarachtige, die niet liegen kan. Als wij dit zo horen uit de mond van Paulus, dan huiveren wij bij het overzien van de stand van de geestelijke oogst in onze dagen. Ach, wat is die zekerheid een schaars goed in onze dagen. Juist daarom is de toekomst mede zo donker.

---

¹³⁴ Naar Hebr. 6:19.

Zekerheid des geloofs is bij de ware Kerk schaars, verzekerdheid nog meer. De roem des geloofs wordt weinig vernomen onder degenen die naar Sion reizen. Men is niet klaar voor de eeuwigheid en daarom is er geen rust in de tijd.

Daarbij komt de verdeeldheid van het lichaam van Christus. En de tekenen van de tijden worden niet begrepen, door de wereld niet, natuurlijk niet, maar ook door de Kerk niet. Het is nog als in de dagen van de Richteren: "Een iegelijk deed, wat recht was in zijn ogen".¹³⁵ Waren er dan geen kinderen van God? Zeker wel, maar het was toch een van de donkerste tijden in het volksbestaan van Israël.

De Kerk komt niet uit, geeft geen helder getuigenis. Gelukkig dat sommigen deze geloofsroem kennen bij ogenblikken, maar dan is er nog niet de vaste gang van Paulus in het leven. Hier is de zekerheid van het heil en de waarheid die ons met vaste tred het pad van Gods geboden doet bewandelen.

Aan de ene zijde is er veel valse gerustheid bij de naamchristen, aan de andere zijde veel onrust door het ongeloof, bij gebrek aan fundering in Christus. Hoevelen leven op een onzeker misschien; van tijd tot tijd met een hoopje zalig te zullen worden. Nu is het waar: een levende hond is beter dan een dode leeuw, maar een levende leeuw is toch beter dan een levende hond.

Want wie twijfelt, is als een baar der zee gelijk, wordt op en neer geworpen en is ook niet in staat de Heere te prijzen te midden van de vervaarnissen¹³⁶ des levens. Hoe nodig is het toch om Godverheerlijkend te kunnen leven, zich één te

---

¹³⁵ Richt. 21:25.

¹³⁶ Of: ontzetting of verschrikking.

weten met het Hoofd, Christus, en uit Hem te leven. Zalig als onze ziel dit standpunt mag innemen: "Want ik ben verzekerd".

Wie twijfelt, zo merkten wij op, is als een baar der zee gelijk en... die is alrede veroordeeld.¹³⁷ Moge dan heden voor velen hun onzekere leven vast worden door de schipbreuk heen, om geworpen te worden op de rots der eeuwen. Heden, bovenal, is een volk nodig dat staat in de kracht des Heeren, onvervaard door met Mozes vast te houden: "Als ziende den Onzienlijke".¹³⁸

Met Abraham te staan, zodat hij aan de belofte van God niet twijfelde door ongeloof, maar heeft geloofd op hoop tegen hoop, omdat hij degene getrouw heeft geacht die het beloofd had. Wat is er toch veel onzekerheid des geloofs. Nee, dat kan ik niet zeggen, maar veel zekerheid des ongeloofs. Hoe dit komt? Omdat men uit eigen zekerheden niet is uitgezet in de zekerheden Gods.

Maar laten wij nu naar Paulus luisteren en niet nader ingaan op de grote onzekerheid waarmee velen worstelen. De roemtaal van de apostel geeft kenmerken ter toetsing van het eigen leven in overvloed.

Er is veel rumoer en beweging, weinig oprecht, ongeveinsd geloof. Daarom trekt de taal van Paulus zo aan, omdat zij de reine taal is, uit God geboren. Om getroost te leven en zalig te sterven, hebben wij de zekerheid nodig aangaande de dingen die van boven zijn, die onzienlijk, die eeuwig zijn; aangaande de dingen die ons van God geschonken zijn.

---

¹³⁷ Naar Joh. 3:18.

¹³⁸ Hebr. 11:27.

Zekerheid, verzekerdheid, is een gesteldheid van de ziel door het geloof, zodat men volkomen rust in de Heere en Zijn onwankelbare trouw.

Dan hebben wij geen behoefte aan allerlei onderscheidingen in het geloof, maar staan wij in Zijn zekerheid en roemen ook in de hoop der heerlijkheid Gods. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Niemand of niets. "Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere".

"Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven",¹³⁹ leert het Woord, en daarom zonder het beoefenend geloof niets dan onzekerheid, geen leven met God. De bloeitijd van de Reformatie kende deze zekerheid zoals de Pinkstergemeente haar beleefde.

Hoe vreemd zou het lijken wanneer Calvijn zegt dat iemand geen ware godsdienst heeft als hij God zijn Vader niet kan noemen.¹⁴⁰ Waar blijven wij dan in onze tijd met ons christendom, met het volk des Heeren?

Maar, wij zouden weer terugvallen in klachten en wij zouden heden immers liever de roem van de apostel volgen ter toetsing van het eigen leven?

Aan bestrijdingen op de weg des levens zal het overigens nooit ontbreken, maar dan moge blijven: "Want ik ben

---

¹³⁹ Rom. 1:17.

¹⁴⁰ Zie Institutie of onderwijzing in de christelijke religie van Joh. Calvijn, Boek 3, Hoofdstuk 20, sectie 36: Over het gebed, dat de voornaamste oefening des geloofs is, en waardoor we Gods weldaden dagelijks verkrijgen.

verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag".¹⁴¹ "Maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door Welken wij roepen: Abba, Vader! Dezelve Geest getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn".¹⁴² Het zegel van de levende God is in zijn hart, beheerst zijn leven volkomen. Zijn hart is vast, betrouwende op de Heere. "Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door den dood Zijns Zoons, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven".¹⁴³ Hier zijn vaste zekerheden die niet liggen in het schepsel, maar in God. Paulus had allerlei vervolging en benauwdheid meegemaakt en... de Koning had niet begeven noch verlaten. Door ervaring was zijn geloof gerijpt en gesterkt. "Die ons uit zo groten dood verlost heeft, en nog verlost; op Welken wij hopen, dat Hij ons ook nog verlossen zal".¹⁴⁴

Wederom somt de apostel een reeks machten op die niet bij machte zijn hem te scheiden van de liefde van Christus. In het kort staan wij bij elk gegeven stil.

Noch dood.

De dood is de koning der verschrikking, hij snijdt de band tussen ziel en lichaam door. Wij willen niet ontkleed, maar overkleed worden. Vandaar, omdat de dood tegennatuurlijk is, kunnen wij hem alleen welkom heten door de genade die zijn prikkel heeft weggenomen. De Heere Jezus had de Zijnen

---

¹⁴¹ 2 Tim. 1:12.

¹⁴² Rom 8:15-16.

¹⁴³ Rom. 5:10.

¹⁴⁴ 2 Kor. 1:10.

lief toen Hij voor hen stierf. Hij zal hen beminnen als zij gaan sterven en deze koude, arme wereld gaan verlaten. De dood zal niet scheiden van de liefde Gods, die daar is in Christus Jezus, onze Heere.

Zijn liefde zal hen verwelkomen in de woningen des lichts en des levens. De dood is een schot met los kruit. Hallyburton riep daarom uit: "O dood, ik heb u; o dood, ik heb u."¹⁴⁵ "Want ik ben verzekerd".

De dood kan verschrikken als wij hem zien naderen, aansluiten met zijn benauwend vooruitzicht. Maar hij kan geen kwaad doen in Hem, die de dood heeft verslonden tot overwinning. Hoe denkt u over sterven, mijn lezer? Ligt er muziek in dit lied voor u? Sterven is erven; leven is geven. "Hebbende begeerte, om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste",¹⁴⁶ zo schrijft Paulus aan de Filippenzen.

'Ik kan niet sterven', zucht er een? Hier is de doodsoverwinnaar! Jezus is Zijn naam. De dood zal niet kunnen scheiden van de liefde Gods in Christus Jezus; de dood, in welke gedaante of onder welke vorm hij ook moge komen, is een overwonnen vijand. Wie niet gelooft aan een eeuwig leven, kan de dood niet verwachten, maar ziet hem met ontsteltenis tegemoet.

Noch leven.

Zo vervolgt Paulus. Het leven met al zijn verzoeken, het leven met al zijn zorgen en noden. Want van dit leven mag hij

---

¹⁴⁵ Zie 'De Acten en Gestalten van de Martelaren' van John Foxe.

¹⁴⁶ Fill. 1:23.

belijden: "En hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft".¹⁴⁷ Zoals de dood zijn prikkel verloor, heeft het leven zijn verderf verloren, want Hij is het die ons leven ervan verlost; aldoor verlost. Al zou iemand zestig jaar verstijfd op zijn bed moeten liggen, niet kunnen zien, horen of spreken, indien hij het eigendom van de Heere is, zal ook dit leven hem niet scheiden van de liefde Gods, ook al zal hij bestookt worden met de vraag: 'Is dat nu liefde, is dat nu leven?' Al wordt hij kinds of erger, geen nood: "De liefde vergaat nimmermeer".¹⁴⁸ "In de grijze ouderdom zal Ik nog dezelfde zijn, Ik zal dragen en redden".¹⁴⁹

Hij kan ons nooit moe worden, omdat Hij ons om Zichzelf verkoor en eigende. Anders ja, dan zou het leven ons kunnen scheiden van de liefde, maar niet ons leven is de band, doch Gods leven, dat Hij heeft geopenbaard in Zijn Zoon.

"Het leven is mij Christus",¹⁵⁰ juicht Paulus... het is op Hem gericht, het wordt door Hem gedragen en onderhouden.

Begrijpen wij nu de blijde uitroep van de apostel, begrijpen wij die voor ons eigen leven? Ook al werd ons leven verteerd door droefenissen, geen nood. Maar kan liefde tot dit ondermaanse¹⁵¹ leven wellicht de band doorsnijden met Christus? Nee, ook dat is niet mogelijk, al kan de band erdoor worden gerekt en al is liefde voor dit leven buiten de levensroeping zonde. Want Hij kan Zichzelf niet verloochenen. "Want ik ben

---

¹⁴⁷ Gal. 2:20.

¹⁴⁸ 1 Kor. 13:8.

¹⁴⁹ Naar Jes. 46:4.

¹⁵⁰ Fill. 1:21.

¹⁵¹ De aarde en de aardse dingen maar ook tranendal of jammerdal.

verzekerd..." Nee, daarvan had Paulus niet veel last, dat hij aan het leven kleefde door aardse gezindheid, want zijn hart was waar zijn schat was, namelijk in de hemel. Toets nu uw leven hieraan en dan kunt u wel opmaken hoe het met u is gesteld in het licht der eeuwigheid.

U wilt misschien nog dit of dat meemaken? Als het om de Heere en Zijn naam gaat, mag u het begeren en, als Hij het beloofde, erop rekenen. Anders: "Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede!"¹⁵² Doe wat goed is in Uw ogen, Heere!"¹⁵³ Ik weet niet wat het beste is, of blijven of heengaan. Ook mag u het leven niet moe worden om zijn zorgen en kwellingen, want dan gaat het toch ook maar om onszelf. Wel moet u verlangen naar Huis, als rechtgeaard kind, om verlost van de zonde volmaakt de Heere te dienen, daar waar geen rouw meer zal zijn.

Het leven, dat niet anders is dan een gestadige dood, zal toch van de liefde Gods niet scheiden, want Hij zal zelf naar Zijn schapen vragen. Altijd weer wordt Hij begerig naar het werk van Zijn handen. Het leven is zo, dat er voortdurend reden is om met onze dood en doden te vluchten naar de levensbron. Zijn licht doet ons klaarder dan de zon het heuglijk licht aanschouwen. Hij zal niet toelaten dat de trotse voet ons vertrapt of boze hand in ballingschap ellendig om doe zwerven.¹⁵⁴

Noch engelen.

---

¹⁵² Naar Luk. 22:42.

¹⁵³ Naar 1 Sam. 3:18.

¹⁵⁴ Naar Psalm 36:3 (berijmd).

Een reeks schepselen wordt opgesomd, nadat leven en dood zijn genoemd. Hij begint met de engelen. Maar wat kan hij daar nu mee bedoelen? Hoe zouden engelen ons kunnen scheiden van de liefde? Nu kunnen onder engelen zowel goede als kwade worden bedoeld. Laten we beginnen met de laatste. Kunnen duivels, boze geesten, ons scheiden van Christus? Nee, want zij zijn als een herdershond die de schapen naar de herder drijft. Zij mogen de wol er al eens uitrukken... maar van Hem scheiden kunnen zij niet. "Gelijk een herder zijn kudde opzoekt, ten dage als hij in het midden zijner verspreide schapen is, alzo zal Ik Mijn schapen opzoeken; en Ik zal ze redden uit al de plaatsen, waarhenen zij verstrooid zijn, ten dage der wolke en der donkerheid".¹⁵⁵

Beschuldigingen bij de Rechter worden niet ontvankelijk verklaard. Zelfs geen onderzoek wordt toegestaan. "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt?"¹⁵⁶

"De HEERE schelde u, gij satan! ja, de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest".¹⁵⁷ De Heere verloor Jeruzalem. Salem is Zijn woning. Zal Hij hen door verzoeking en verleiding niet afvallig kunnen maken? Nee, want de Heere waakt over Zijn kudde.

"Want de rechtvaardige zal zevenmaal vallen, en opstaan".¹⁵⁸

En: "Als hij valt, zo wordt hij niet weggeworpen, want de HEERE ondersteunt zijn hand".¹⁵⁹ Hij mag hen ziften als de

---

¹⁵⁵ Ez. 34:12.

¹⁵⁶ Rom. 8:33-34.

¹⁵⁷ Zach. 3:2.

¹⁵⁸ Spr. 24:16.

¹⁵⁹ Psalm 37:24.

tarwe: "Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet op-
houde".¹⁶⁰ Hij bewaart hen voor afval, ook al hebben zij een
afvallig hart. "Ik zal geven, dat hun werk in der waarheid zal
zijn".¹⁶¹ Hij leert hen bidden: "Leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van den boze".¹⁶² De duivel mag Job tot het
uiterste beproeven. Als goud komt hij eruit, omdat God voor
hem instond, ja, in moest staan, want Job was Zijn eigen-
dom. De kop van de slang is vermorzeld, ook al bijt hij het
vrouwenzaad in de hielen. Maar zullen de goede engelen hen
niet binden en in het verderf werpen? Nee, zeker niet, want
zij zijn allemaal dienende geesten, uitgezonden tot dienst
van degenen die de zaligheid zullen beërven. Zij omringen
Gods kinderen in leven en sterven.

Zij zijn niet alleen wachters van Gods heiligheid, maar ook
bewakers van Zijn kinderen. Zij dragen de arme Lazarus in
Abrahams schoot; zij zijn wachters in onzichtbare bescher-
ming, krachtige helden die Zijn Woord doen.

Jezus is ook hun Hoofd, bijeen vergaderend wat boven in de
hemel is en onder op de aarde. Zij zijn begerig in te zien in het
werk van de verzoening, al hebben zij geen verzoening nodig,
omdat zij niet hebben gezondigd. Zij zijn verbonden aan
Gods Kerk door de band aan Jezus, die hen een plaats gaf in
de nieuwe orde van het leven, nadat zij uiteen waren gesla-
gen door het uitvallen der duivelen.

---

¹⁶⁰ Luk. 22:32.

¹⁶¹ Jes. 61:8.

¹⁶² Matt. 6:13 en Luk. 11:4.

Noch overheden.

Hiermee worden waarschijnlijk de leidende geesten onder de engelen en duivels bedoeld. Men denkt ook wel aan aardse machten die de Kerk des Heeren vervolgen. Maar in dit verband lijkt dat niet uit te komen. Ook de overste van de duivels kan niet scheiden van de liefde van Christus.

Paulus gebruikt een bewijs uit het onmogelijke, zoals hij doet in Galaten 1 vers 8. Hoe dit ook zij, het is in ieder geval de bedoeling van de apostel om aan te geven dat, wat er ook tegen op zou komen, vriend of vijand, hij ervan verzekerd is dat niets hem van de liefde van God kan scheiden.

De overste van de duivels mag nog zo woeden, ons met vuisten slaan zoals hij Paulus deed, toch mag hij weten en vasthouden, vertroostend beleven, dat niets kan scheiden van de liefde van God. Gedreven tot de God der liefde mogen wij ervaren: "Mijn genade is u genoeg".¹⁶³ Kostelijke zekerheid van het geloof, zo te kunnen en te mogen getuigen van de liefde van God. Zo in te gaan in de verborgen diepte van goddelijke ontferming.

Wij denken ook aan de aartsengel Michaël. Hoe dit ook zij, Paulus weet dat geen macht in de hemel of op de aarde, ja, zelfs in de hel, in een mogelijk of onmogelijk geval gesteld, de macht bezit om Christus en Zijn Kerk van elkaar los te scheuren.

Noch machten.

Hier moeten wij niet denken aan persoonlijke machten, zoals in het voorgaande, maar aan natuurkrachten: stormen,

---

¹⁶³ 2 Kor. 12:9.

onweer, getroffen worden door de bliksem, geworpen worden in een afgrond, weggezonken worden in de aarde door een aardbeving, verpulverd worden door een vuurspuwende berg, of wat nog verder zou kunnen treffen. Er kan veel gebeuren, maar één ding is niet mogelijk. En wat is dat ene? Zeg het maar, u daar, kom, zeg het eens: dat ik gescheiden word van Jezus, dát kan niet. Daarvan ben ik volkomen verzekerd.

In het einde der dagen zullen de krachten der hemelen bewogen worden; de ganse schepping lijkt zich tegen de mensheid te keren. De sterren vallen van de hemel, de zon wordt zwart en de maan verkeert in bloed.¹⁶⁴ "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde".¹⁶⁵

De apostel ziet alle machten en krachten in de handen van zijn Borg en Koning. Wat zou hem dan kunnen deren, wezenlijke schade berokkenen? Immers, niets of niemand. "Zo wij anders met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden".¹⁶⁶

Het is waar, bij een aardbeving kan ook zijn huis instorten, in de oorlog kan een bom alles versplinteren, maar wat kan niet gebeuren? Gescheiden worden van de liefde van God.

Dan zouden wij voor eeuwig in Zijn liefdevolle armen worden geworpen. Niet dat zij zo'n dood begeren; dit zou tegennaatuurlijk zijn, maar als het de Heere behaagt, is het ook zo goed, want: "Alle dingen moeten medewerken ten goede, namelijk dengenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn".¹⁶⁷

---

¹⁶⁴ Naar Matt. 24:29 en Openb. 6:12.

¹⁶⁵ Matt. 28:18.

¹⁶⁶ Rom. 8:17.

¹⁶⁷ Rom. 8:28.

Het fundament van zijn huis kan verzakken, alles kan schudden, maar het fundament van zijn hoop ligt eeuwig vast en wordt niet geraakt door beweeglijke dingen, omdat het van een onbeweeglijke aard is. Ach, waren zo Gods kinderen eens gesteld, wat zou er dan meer kracht van hen uitgaan. Gelukkig dat de Heere weet: "Wat maaksel zij zijn, gedachtig zijnde, dat wij stof zijn".¹⁶⁸ Ja, zwak van moed en klein van krachten. Maar het is vaak zo, dat bij kleine gevaren het hart beeft, terwijl, wanneer men in de smeltkroes wordt geworpen, het geloof zijn eigen aard het beste toont.

Noch tegenwoordige dingen.

Daarmee bedoelt hij zeker de dingen van elke dag die er zijn. Hun kracht is gelijk aan hun dagen. Voor morgen hoeven zij niet te zorgen: "Elke dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad"¹⁶⁹; dat wil zeggen: zorgen en rampen. Maar wat die tegenwoordige dingen ook mogen zijn, hij is ervan verzekerd dat zij niet kunnen scheiden van de liefde van God.

Is uw kind gestorven? Ben ik u niet beter dan tien zonen?¹⁷⁰ vraagt de Heere. Voert uw levenspad door bange zorgen in de diepte? Hij zal zorgen. Na elke nacht volgt weer een morgen. Is uw kind opstandig? David had zijn Absalom, en nooit zou hij zo teer hebben kunnen buigen in al zijn leed als hij ook dit lijden niet had gekend. Is uw lichaam zwak? Dat van Paulus niet minder. Verblijd u dan in de Heere en in de sterkte Zijner macht.¹⁷¹

---

¹⁶⁸ Psalm 103:14.

¹⁶⁹ Matt. 6:34.

¹⁷⁰ 1 Sam. 1:8.

¹⁷¹ Naar Psalm 21:2.

Toen Paulus van een profeet vernam dat hem verdrukking en banden aanstaande waren, sprak hij: "Ik ben bereid niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven te Jeruzalem voor den Naam van den Heere Jezus".¹⁷²

Noch toekomstige dingen.

Het zou kunnen zijn dat het heden niet kan scheiden, maar misschien wel de toekomstige dingen. Wat zou er op komst zijn? Wij weten het niet, maar het kan niets zijn waarvoor wij bang hoeven te zijn, in het geloof dan wel te verstaan. "Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de HEERE niet doet?"¹⁷³ "Gaat niet uit den mond des Allerhoogsten het kwade en het goede?"¹⁷⁴ En wat heeft de Heere beloofd? "Ik zal u niet be-geven, en Ik zal u niet verlaten".¹⁷⁵ Wat uit Zijn lippen is ge-gaan, blijft toch vast en onverbroken.¹⁷⁶

Zal een blijde verrassing ons deel zijn of een diepe teleurstelling? Wij weten het niet, en hoeven het ook niet te weten, zolang wij maar één ding weten: dat God met ons is.

Zo beled de dichter van Psalm 56: "Ten dage, als ik zal vrez-en, zal ik op U vertrouwen".¹⁷⁷ Asaf beled: "Gij zult mij lei-den door Uw raad; en daarna zult Gij mij in heerlijkheid op-nemen".¹⁷⁸ De Heere is hun voorhoede en achtertocht.

Nog een tweetal uitdrukkingen en wij zijn aan het einde van de opsomming.

---

¹⁷² Hand. 21:13.

¹⁷³ Amos 3:6.

¹⁷⁴ Klaagl. 3:38.

¹⁷⁵ Hebr. 13:5.

¹⁷⁶ Naar Psalm 89:14 (berijmd).

¹⁷⁷ Psalm 56:4.

¹⁷⁸ Psalm 73:24.

Noch hoogte, noch diepte.

Hij kan het oog hebben op zijn levensgang. Gaat het langs steile rotsen? Geen nood: "Gij richt mijn voet, dat hij zich nimmer stoot".¹⁷⁹

Gaat het door diepe kloven? Geen nood. Langs steile afgronden? Geen nood, want de Heere zal leiden en bewaren. Ziet u dat kleine jongetje daar over die plank lopen? Vader zei: 'Houd me maar goed vast'. Het kind begon te huilen en vroeg: 'Vader, houdt u mij vast?' Want vader laat niet los, wat het kind ook zou kunnen doen.

Noch enig ander schepsel.

Wat er verder nog te bedenken zou kunnen zijn, dat ons zou kunnen tegenkomen of weerstaan, er is niets dat kan bewerken dat wij gescheiden worden van de liefde van God. "Want ik ben verzekerd".

God zou geen God meer heten
als Hij Zijn Woord kon breken of vergeten.

"Want ik ben verzekerd". Zo verbindt Paulus aan het voorafgaande zijn glorierijke overwinning. Wat zien wij dus? Dat die zekerheid een grote sterkte was in de levensstrijd, zodat hij niet te veel aan zichzelf hoefde te denken, maar des te meer aan zijn God en Koning.

Niet te scheiden van de liefde van God, die is in Christus Jezus, onze Heere. Gods liefde is de bron van alle heil.

---

¹⁷⁹ Psalm 56:6 (berijmd).

Deze liefde deed ook de Zoon van God komen op aarde en Zich overgeven in de dood. Zij is bij het heilswerk het eerste, de wortel, of als wij afdalen, het laatste, de grondslag van alle heil en heilsmiddel. God heeft Zijn liefde gegeven, be-toond, in de Zoon Zijner liefde. Hij is de belichaamde liefde Gods, Christus Jezus onze Heere.

Zo wordt Zijn ambt, positie en macht aangewezen en Zijn ver-houding tot de Zijnen. Door Christus Jezus, onze Heere, ke-ren wij terug in het liefdeshart Gods.

Werpen wij nog eenmaal een blik terug, dan worden wij diep ontroerd door dit getuigenis des geloofs en waakt het gebed op om het na te mogen stamelen in het geloof en het te be-oefenen in het leven. Het is een begeerlijk goed, omdat het Godverheerlijkend is.

Zo wijst dit laatste vers weer terug naar hoofdstuk 1 vers 16: "Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk, die gelooft". Het geloof rust in de liefde van God in Christus.

Aan een oude christen werd gevraagd of hij de Heere liefhad. 'Zeker wel', zei hij, 'maar ik weet toch iets beters: Hij heeft mij liefgehad met een eeuwige liefde.'¹⁸⁰

AMEN

---

¹⁸⁰ Naar Jer. 31:3.

